

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 8, 1988

Nr. 111

„LKB Kronika, Nr. 75

TSRS Komunistų Partijos
Gen. Sekretoriui M. Gorbachiovui,
Religijų reikalų tarybos
pirmininkui K. Charčiovui,
LTSR Ministrų tarybai,
Telšių vyskupui A. Vaičiui,

Klaipėdos miesto katalikų religinės bendruomenės

Pareiškimas

Džiaugiamės, Generalini Sekretoriau, kad Jūsų teisingumo ir demokratizmo politika, Centro komiteto įsakymu, grąžinama Klaipėdos „Taikos Karalienės“ bažnyčia, kurią buvome pasistatę savo lėšomis ir kuri 1961 metais, N. Chruščiovo įsakymu, iš mūsų buvo atimta. Prašom paveikti mūsų respublikos darbuotojus, užsiimančius tuo klausimu, kad kuo greičiau būtų išspręsta bažnyčios grąžinimo klausimas, nes tebevargštame teturėdami mažą, vos 214 kv. m. bažnytelę, esame priversti stovėti lauke, o viduje nuo tvaikumo žmonės alpsta. Todėl prašome:

1. Palikti ir dabartinę bažnytelę, nes „Taikos Karalienės“ bažnyčia turi tik 1,500 kv. m. ploto, todėl joje netilpsime. Kai 1954 m. davė leidimą ją statyti, Klaipėdoje gyveno apie 80,000 gyventojų, o dabar jau yra virš 203,000. Mažesni miestai —

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Telšiai, Panevėžys, Šiauliai turi po dvi bažnyčias, religines bendruomenes ir bažnyčios komitetus. Uždarius dabartinę bažnyčią, tikintieji vėl bus nepatenkinti, nes gatvėje niekas nenori būti, ir kovos už ją.

2. Leisti tuojau sudaryti grąžinamos „Taikos Karalienės“ bažnyčios religinę bendruomenę ir patvirtinti bažnyčios komitetą. Dabar veikiančios bažnytelės komitetas ir klebonas yra tieiog perkrauti darbu ir tikinčiųjų aptarnavimo rūpesčiais, todėl neturi ir neturės galimybės rūpintis grąžinamos bažnyčios atstatymu ir tikintieji, laukdami kokios paslaugos, yra priversti gaišti laiką ir valandas laukti, o tai netiesiogiai atsiliepia ir į darbo našumą. Todėl Klaipėdai būtina turėti dvi parapijas — dvi religines bendruomenes.

(Bus daugiau)

Izraelio draugai privalo padėti Amerikai

Washingtonas. — Gynybos departamento sekretorius Frank Carlucci, kalbėdamas metinėje Amerikos — Izraelio konferencijoje, kuri nagrinėjo abiejų kraštų ryšius, vėrbavo Izraelį ir Izraelį palaikančius Kongreso narius padėti telkti pinigų Amerikos Strateginio apsigynimo iniciatyvos tyrimų programai, kuri dar vadinama trumpai „žvaigždžių karo“ programa.

„Tie, kurie save laiko Izraelio draugais ir kurie nori sumažinti šiai programai lėšas, turėtų patys savęs paklausti, kaip jie planuoja užtikrinti Izraeliui saugumą besikeičiančioje karingoje aplinkoje“.

Apsigynimui reikia daugiau lėšų

Amerikos — Izraelio reikalų komitetas, kuris nuolat palaiko ryšius su Kongresu, yra pagrindinė organizacija, kuri reprezentuoja Izraelio interesus Amerikos Kongrese.

Carlucci kalba buvo pasakyta tokiu laiku, kai Kongresas turi apsispręsti 1989 metų biudžetą Strateginio apsigynimo iniciatyvos programai. Senatas patvirtino 4.5 bil. dol. biudžetą, bet Atstovų rūmai tik 3.5 bil. dol. Bendrame abiejų komitetų posėdyje bus derinamos nuomonės. Baltieji rūmai sako, kad prezidentas vetuos visą biudžetą, jei bus priimtas Atstovų rūmų projektas.

Ne tik Amerikai, bet ir Izraeliui

Strateginio apsigynimo tyrimų arba bandomų programa yra nepaprastos reikšmės Amerikai. Ji svarbi ir Izraeliui, kad galėtų sunaikinti atskrendančias raketas Viduriniuose Rytuose, nes tame regione branduolinių raketų ir

cheminių ginklų pavojaus pastebimai didėja, sako Carlucci. Jis išspėjo, kad būtina susirūpinti raketomis Libijoje.

Gynybos sekretorius pareiškė, jog Izraelis yra viena iš keturių valstybių, dirbančių kartu su Gynybos departamentu dėl Strateginio apsigynimo projekto, tad turėtų padėti sudaryti nuomonę, kad būtų skiriama „šiam erdvės skėčiui“ pakankamai lėšų.

Ukrainiečių holokaustas

Bruselis. — Bruselyje šiomis dienomis posėdžiauja laisvųjų ukrainiečių pasaulinio kongreso sudaryta tarptautinė teisininkų komisija, kuriai yra pavesta ištirti Stalino įsakymu įvykdytą ukrainiečių genocidą. Apskaičiuojama, kad 1932-33 metais buvo nužudyta iš viso tarp septynių ir dešimties milijonų ukrainiečių. Tarptautinė komisija, apklausi nusišalinti stalininį terorą pergyvenusius liudininkus ir ištyrusi įvairius dokumentus, paskelbs savo išvadą apie ukrainiečių tautos naikinimą. Komisiją sudaro septyni žymūs teisininkai iš Švedijos, Britanijos, Kanados, Prancūzijos, Argentinos, Amerikos ir Belgijos.

— Marylando valstijoje karo teismas nuteisė 10 m. bausme kalėti seržantą Daniel Richardson, kuris perdavė slaptus dokumentus FBI agentui vaizdaviam rusų šnipą. Jis dar turės sumokėti 36,000 dol. pabauda, bus pažemintas laipsniu ir atleistas iš karinės tarnybos.

— Italija sutiko priimti 72 Amerikos kovos bombonešius iš Ispanijos. Nepranešama kurioje vietoje tie lėktuvai bus laikomi.

Prez. Reaganas atvyksta pas Britanijos ministrę pirmininkę Margaret Thatcher su oficialiu vizitu po pasitarimų Kremljuje.

Pasibaigė šaltasis karas?

Londonas. — Prez. Reaganas, kalbėdamas Karališkajame Tarptautinių reikalų institute Anglijoje, pasakė, kad totalitarizmas mažėja ir kad Vakariai turi padėti reformoms, kurias nori įvesti Gorbachiovas Sovietų Sąjungoje.

Prezidentas viešai pripažino, kad Sovietų Sąjungoje vyksta pasikeitimai, nes „Gorbachiovas yra rimtas žmogus noris rimtų reformų“. Jis vėl pasakė, kad yra patenkintas „asmenine augančia draugyste“ su Kremliaus vadu.

Thatcher patarimas prezidentui

Britanijos ministrė pirmininkė M. Thatcher taip pat kalbėjo toje pačioje salėje ir pagyrė prezidentą Reaganą, pavadindama jį „istoriniu prezidentu, kuris nebijojo iškelti žmogaus teisių klausimo pačioje Sovietų Sąjungos širdyje“. Thatcher sakė, jog prezidento neišsukinėjantis reikalavimas įvesti demokratinius principus į sovietų gyvenimą sukūrė didesnę viltį Rytų — Vakarų ryšiuose, kurių nėra buvę nuo pat bolševikų revoliucijos laikų. Pranešimą, kad kai prezidentas Helsinkių Finlandijos salėje kalbėjo apie ryšius su sovietais ir pasakė, noris dabar ilgųjų distancijų raketas sumažinti 50%, Thatcher tuoj jam pasiuntė pranešimą, kad jei dėl to dabar su sovietais nepavyks susitarti, tai nebus dar nieko blogo pasaulyje, nes Vakariai turi būti gerai apsiginklavę ir, kad Strateginio apsigynimo programa turi būti vykdoma.

Kaip dabar žinome, tuo reikalu nebuvo padaryta jokių naujų susitarimų, nes prezidentas nesutiko atsisakyti „žvaigždžių karo“ apsigynimo projekto.

„Taikos reikalai pagerėjo“

Reaganas, kuris paskutini kartą Britanijoje buvo kalbėjęs parlamente 1982 m., dabar pasakė, kad kova už demokratiją jau neša vaisius. „Mes pradėdami nugalėti pokario erą ir žengdami į naują istorijos erą — į laiką, kai keičiasi Sovietų

Sąjunga“. „Visuose sovietinio gyvenimo aspektuose vyksta progresas į demokratiją. Tai žymu ekonomijoje, politinėse institucijose, religiniame, socialiniame ir kultūriniame gyvenime“. Šaltasis karas yra pasibaigęs. „Taikos reikalai pagerėjo ir ne vien tik todėl, kad Vakarų politika yra stipri, bet kad komunizmo ekspansija pradėjo silpnėti“.

Prezidentas padėkojo britų premjerei M. Thatcher už vertingą paramą ir patarimus Genovos, Washingtono ir Maskvos viršinių konferencijose. Bet Reaganas neprisiminė Reykjaviko konferencijos, kuri neatnešė nieko gero.

Būtinas Solidarumo dalyvavimas

Varšuva. — Lenkijos viceministras pirmininkas Sadowski vakar Varšuvoje applanke krašto katalikų Bažnyčios primą ir Varšuvos arkivyskupą kardinolą Glemp. Kaip praneša oficialioji lenkų spaudos agentūra „PAP“, pokalbio metu buvo apžvelgti dabartinė Lenkijos padėtis ir apsvaistytos priemonės, kurios galėtų padėti įveikti dabar krašte pasireiškiančią sunkią krizę. Abu pokalbio dalyviai išreiškė veningą įsitikinimą, kad tikrai bendromis pastangomis gali būti kuriama valstybės pažanga. Buvo konstatuota, kad reikiama reformom praversti yra būtinas visų visuomenės narių bendradarbiavimas. Katalikų Bažnyčios Lenkijoje įsitikinimu, kai yra kalbama apie „visą“ visuomenę, reikia suprasti, kad ji yra įjungiami taip pat ir opozicijos, o ypač uždraustos laisvosios profsąjungos Solidarumo atstovai, su kuriais komunistinė valdžia iki šiol vis atsisako užmegzti dialogą.

— Lenkijos solidarumas praneša, kad ragina gyventojus boikotuoti birželio 19 d. vykstančius rinkimus į vietines ir provincijų tarybas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Japonijos žinių agentūra praneša, kad per visus Azijos kraštus banguoja demonstracijos prieš Ameriką. Daug kur iškabinami plakatai su užrašais: „Yankees Go Home“. Ypač didelės demonstracijos buvo Pietų Korėjoje Seulo mieste, kur buvo deginamos Amerikos vėliavos.

— Jeruzalėje Vyriausias Izraelio teismas atmetė prašymą nedeportuoti Amerikos palestinietį Mubarak Awad, kuris dažnai vadinamas „palestiniečių Gandhi“. Valstybės sekretorius G. Shultz pasakė, kad teismas jo nepaklausė ir įsakė jį deportuoti iš Izraelio už tai, kad jis taikiu būdu siekė laisvės palestiniečiams.

— Californijos loterijoje šeštadienį du žmonės laimėjo 51.2 milijonus dolerių. Jie kiekvienas gaus po 25,618,116 dol. Loterijos fondas susidarė iš to, kai kelis kartus niekas nelaimėjo pagrindinės sumos. Paskutinę dieną per valandą buvo pardauta bilietų už 4 mil. dol.

— Bacolodo mieste, Filipinuose, komunistai puolė kareivių būstinę ir užmušė 16 karių ir 8 sužeidė, viename iš pačių kruviniausių puolimų Filipinuose. Filipinų užsienio reikalų ministeris Raul Manglapus pareiškė, jog kai kurios Europos valstybės finansuoja komunistų partizanų veiklą prieš vyriausybę.

— Londone žinių agentūros praneša, kad penki teisėjai neranda kuo galėtų apkaltinti Austrijos prezidentą Waldheimą nusikaltusiu nacių karo metais prieš žmoniškumą. Jiems tuoj protestą pareiškė Pasaulio Žydų Kongreso organizacija, kuri veda propagandą prieš Waldheimą. Teisėjai — amerikietis, britas, kanadietis, vokiečiai ir švedas savo nuomonę pareiškė, pasiremdami 170 valandų apklausinėjimu 35 liudininkų, kad Waldheimas nėra nusikaltęs nacių nusikaltimais.

Vatikano pasitarimai su rusų ortodoksais

Ukrainiečių katalikų reikalai

Maskva. — Rusų Ortodoksų bažnyčia, minėdama 1,000 metų krikščionybės sukaktį, pradės pasitarimus su Vatikanu Ukrainiečių pogrindžio Bažnyčios reikalais. Sovietų vyriausybė 42 metus draudžia Ukrainiečių Bažnyčios veiklą. Tai bus pirmas toks pasitarimas, kurį pranašavo Kievo metropolitas Filaretas. Bet rusų ortodoksas Filaretas, tai pranešdamas, nevengė pasakyti, jog jis jaučia ir antipatiją ukrainiečių katalikams.

Taip pat jis pranešė, kad komunistų vyriausybė sugrąžina vieną seniausių ortodoksų vienuolynų Kieve. Filaretas kalbėjo iš Danilovo vienuolyno, kuris šiais metais buvo sugrąžintas ortodoksams.

Šiuo metu nežinoma, ko galima tikėtis iš būsimųjų pasitarimų, kurie prasidės kitą mėnesį Suomijoje.

Ortodoksai remia vyriausybę

Ortodoksų dvasiškiai, kurie dažnai remia Sovietų vyriausybės politiką, ir metropolitas Filaretas, kalbėdamas spaudai, pasakė, jog, jei Romos katalikų atstovai bus „agresyvūs“, norėdami legalizuoti Ukrainiečių Bažnyčią, pasitarimai gali neduoti jokių vaisių. Ukrainiečių Bažnyčiai gali leisti veikti tik Sovietų Sąjungos vyriausybė. Iki šiol vyriausybė atmesdavo visus ukrainiečių prašymus, kad būtų leista jiems laisvai išpažinti savo religiją. Viena tokių peticijų Vyriausiam Sovietui buvo įteikta šį gegužės mėnesį, kurią pasirašė tūkstančiai sovietų karo veteranų. Neseniai Gorbachiovas priėmė jam palankų ortodoksų patriarchą Pimeną ir kitus metropolitus. Pranešama, kad Gorbachiovas esąs linkęs suteikti Ukrainiečių Bažnyčiai statusą veikti, ko labai nenori ortodoksų vadai. Todėl ir pasitarimas su Vatikanu atstovais yra to pasimatymo išvada.

Spaudos konferencijoje metropolitas Filaretas pasakė, jog leidimas veikti ukrainiečių katalikams reikštų davimą ukrainiečių teritorijoje tam tikros rūšies ginklų, kuris būtų panaudotas kovai su Ortodoksų Bažnyčia. Filaretas yra vienas didžiausių priešininkų prieš leidimą veikti Ukrainiečių Katalikų Bažnyčiai.

Streikas Klaipėdoje

Klaipėda. — Dvidešimt keturių valandų streikas įvyko Lietuvos pajūrio mieste Klaipėdoje. Streikavo autobusų ir kitų susisiekimo priemonių vairuotojai. Balandžio mėnesį vairuotojai pasitikėdami komunistinės valdžios pareigūnų gera valia, esą buvo priėmę pasiūlymą reformuoti jų darbo sąlygas. Buvo manoma, kad persitvarkymo dvasioje, pagaliau, bus padidinti atlyginimai. Koks buvo vairuotojų nusivylimas ir pyktis, kai iš tikrųjų atlyginimai buvo net nepadidinti, bet net sumažinti.

Komunistų partijos organas „Pravda“ pamini Klaipėdos streiką. Švedijos sostinė pasiekusiomis žiniomis, miesto gatvėse buvę net smarkių susirėmimų tarp streikuojančių darbininkų ir milicijos. Manoma, kad esą ir keletas sulaikytų lietuvių. Kalbama, kad streike ir demonstracijose dalyvavę net tūkstančiai asmenų, kurie, išėdami į gatves, išreiškė savo nepasitenkinimą komunistinių pareigūnų savivale.

KALENDORIUS

Birželio 8 d.: Medardas, Dionizas, Kaliope, Germinė, Žostautas.

Birželio 9 d.: Efreimas, Pelagija, Gintas, Virilė, Felicijonas.

ORAS

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:23. Temperatūra dieną 85 l., naktį 62 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŠKOS SKAUTIJOS 70 M. MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuviškoji skautija šiemet švenčia 70 metų veiklos sukaktį. Ir Clevelando skautai ir skautės jungiasi į bendrą minėjimą grandinę. Vienas didžiųjų darbų, krentančių ant Clevelando skautų šeimos pečių yra **Septintoji Tautinė stovykla**, rugpjūčio 14-24 dienomis rengiama netoli Clevelando. Pažymėtina, kad į šią stovyklą kviečiamas ir pats jauniausias prieauglis (kartu su tėveliais). Jaunosios skautiškos šeimos yra kviečiamos registruotis pas Oną Silėnienę, 24301 Oakhill Dr., Euclid, Ohio 44117; tel (216) 531-8207. Susidomėję čia gaus ir pilną informaciją.

Gegužės 1 d. „Pilėnų“ tunto skautai šventė savo patrono šv. Jurgio šventę pamaldomis Dievo Motinos bažnyčioje ir iškilminga sveiga parapijos auditorijoje. Šventėje dalyvavo ir LS Sąjungos vyr. skautininkė v.s.t.n. Stefa Gedgaudienė iš Clevelando ir Lietuviškosios skautybės fondo pirm. v.s. Česlovas Kiliulis iš Bostono. Paskaitą apie šv. Jurgį skaitė ps. Zenonas Dučmanas.

Šios šventės išvakarėse, balandžio 30 d. dr. Giedros Matienės specialiai suorganizuotas komitetas Lietuvių namuose surengė vakarą-balių. Renginio tikslas – paremti Lietuviškos skautybės fondą, kuris jau veikia daugiau negu 13 metų ir turi sukaupę artai 140,000 dol. nejudamo kapitalo, iš kurio arti 10,000 metų palūkanų yra skiriama įvairiai skautiškai veiklai paremti. Skautų veikla iš šio fondo jau yra gavusi artai 70,000 dol. paramos. Šiame pobūvyje dalyvavo ir LS Fondo valdybos pirmininkas ir reikalų vedėjas v.s. Č. Kiliulis, v.s. Vytautas Jokūbaitis ir v.s. Vladas Bacevičius – šio Fondo atstovai Clevelande.

Skautininkė Julija Taorienė, Clevelando „Neringos“ skautų tunto tuntininkė, pradėjo oficialųjį Lietuviškos skautybės 70 metų sukakties minėjimą, pakviesdama žodžiui rengimo komiteto pirm. ps. dr. G. Matienę. Ji sveičiamas, kurių buvo arti pusantro šimto, pristatė v.s. Č. Kiliulį, kuris kalbėjo apie Skautybės fondo uždavinius, LS fondo svarbą skautų sąjūdyje ir dėkojo didiesiems šio Fondo rėmėjams – aukotojams klelandiečiams; J. Balbotai, V. ir S. Gedgaudams, V. ir O. Jokūbaitiams, A. ir F. Kunevičiams,

dr. E. ir M. Lenkauskams, dr. Stp. ir dr. G. Matams, P. Milašui, dr. S. ir S. Sviderskams, J. ir M. Švarcams, dr. N. Jušėnėnėi, V. Kizlačiui, VI. ir A. Petukauskams, K. ir S. Šukiams. Skautybės fondas savo pagrindinį kapitalą padidino maždaug dviem tūkstančiais dolerių.

Šia proga Fondo valdybos vardu įteikta plakėtė V. ir Stf. Gedgaudams, dr. dr. Matams dail. V. Igno grafikos paveikslas. LSF sidabro ženklais buvo apdanti: J. Budrienė, A. ir VI. Petukauskai, V. ir O. Jokūbaitis, V. Kizlaitis. Fondo pirmininkui, v.s. Č. Kiliuliui buvo įteikta plakėtė, kurioje išreikiama padėka už jo nuosirdžias ir dideles pastangas, organizuojant ir ilgus metus vadovaujant Skautybės fondui.

Solistė Roma Mastienė iš Chicago, akompanuojant pianistei Danutei Liaubienei (dėstantčiai pianino klase Akrono valstybiname universitete), padainavo G. Meyerbeer „Sveikinimą svečiams“ iš op. „Hugenota“, G. Gudauskienės „Žiemą“ ir „Vasara“ iš ciklo „Metų laikai“, žodžiai Pr. Lemberio, J. Gaizausko „Ramunėlė“ (žodžiai V. Bložės), N. Dostal „Tėviškos dainos“, Ch. Gounod ariją „Pasakykite jai“ iš op. „Faustas“, G. Bizet rečitatyvą ir ariją iš op. „Carmen“. Bisui solistė atliko Vilijos ariją iš „Linksmosios naslės“ ir ją skyrė Vytautui Jokūbaitiui. Julija Taorienė buvo gera meninės dalies pranešėja.

Svečiai buvo pavašinti puikia vakariene ir prie gero orkestro turėjo progos smagiai pasisukti.

V.R.

JŪRŲ SKAUTŲ GEGUŽINĖ

Visi Chicago ir apylinkių jūrų skautai, tės, jų mamytės ir tėveliai kviečiami sekmadienį, birželio 19 d., 12 val. (vidurdienyje) atvykti į jūrų skautininkų dr. Algio ir Violetos Paulių sodybą, 109 Shagbark Ln., Waine, IL. Tel. 584-5527. Čia ruošiamas smagi gegužinė. Visi broliai ir sesės prašomi dėvėti skautiškoms darbo uniformoms. Visus kviečia, visų laukia brolis dr. Algis ir sesė Vija. Bus kepama kiaušė, žaisim, maudysimės, šoksime ir dainuosim. Visi dalyvaukime šioje smagioje jūrų skautų, čiu šeimos gegužinėje.

Lietuviškos Skautybės fondą gausiai paremsiems LSS Vyriausiam skautininkui v.s.t.n. Stefai ir „Dirvos“ redaktoriui j.p.s. Vytautui Gedgaudams įvertinimo plakėtę įteikia LS fondo pirm. v.s. Č. Kiliulis.

Nuotr. V. Bacevičius

Clevelande suruoštam vakare Lietuviškos skautybės fondui paremti kalba LF fondo pirm. v.s. Česlovas Kiliulis.

Nuotr. V. Bacevičius

AR RUOŠIAMĖS TINKAMAI ŠVĖSTI SUKAKTIS?

1988-ji – sukaktį metai: šiemet Lietuvių Skautų sąjunga švenčia savo septyniadesimtąjį gimtadienį, „Skautų aidas“ gyvuoja jau 65-rius metus, Akademio skautų sąjūdžio veikla atspindi „Mūsų vytis“ sulaukė 40-jo jubiliejaus. Tai vis sukaktys, teikiančios džiaugsmo, kad skautiškoje rikiuotėje mes išstvermingai žygiavome, nepabirome, kai iš rytų ir vakarų pūtė žvabūsi vėjai. Sugėbėjome suglausti gretas, dar aukščiau keldami savo žaliąją vėliavą.

„Skautas... nenustoja vilties“. Šiuo šūkiu vadovaudamiesi, savo žvilgsnį gręžėme Tėvynės link, dainavome dainas apie Pažaislį ir Panemunę, vylėmės ir tebesiviliame, kad ir vėl kada nors mes, laisvais keliais žygiuosim“.

Reikia pripažinti, kad kiekvienas pragyventas dešimtmetis mūsų rikiuotėje keitė. (Nenuostabu – laikas visus ir viską beato dairiškai keičia.) Laiko ir gyvenimo būdo reikalavimams norom nenorom turėjom paklusti, tačiau tuo laikotarpiu buvo padaryta ir nemaža pakeitimų, atnešusių daug naudos arba jų pagalba sugebėta tęsti skautišką veiklą neprarandant savojo lietuviško veido.

Neįmanoma čia išvardinti visus posūkius ir įvykdytas naudingas organizacines reformas. Viskas buvo daroma po daugelio nuodugnių svarstymų. Ieškota geriausių išečių kaip sutelkti lėšų stovykloms suruošti, savo spaudą išlaikyti, kaip skautamokslių kursams paramą teikti. Visa tai reikalauja lėšų. Šią svarbią, neraišytą taisyklę suprato Lietuviškosios Skautybės fondo sumanytojai ir darbštūs nusistatę plano vykdytojai. Fondo valdyba su nenuilstančiu pirmininku v.s. Č. Kiliuliu įvairiais būdais darbuojasi skautiškai veiklai remti. Turint galvoje ir kai kurių sesių ir brolių pasunkėjusią materialinę būklę, praėjusiais metais buvo įsteigtas dar vienas šio fondo padalinys – šalpos skyrius. Tai lyg koks atskiras atsarginis fondo ribose sandėlis, iš kurio nelaimės ištiktiems saviesiems gali būti suteikta bent kukli parama.

Idomiausia yra tai, kad šių darsių sumanymų pradininkai yra ir patys didieji darbininkai. Tai galima matyti sekant sėkmingą fondo darbuotę. Štai dar vienas jo vadovybės užmojis: suorganizuota vertingų laimi-

kių loterija, kuriai dovanų skyrė net vienuolika skautiškos veiklos rėmėjų. Laimingųjų laukia Lietuvių Enciklopedijos komplektas (37 tomai), V. Krėvės raštai, grafikos paveikslas, 1 savaitės atostogoms vasarname Cape Code, spalvota televizija, VCR aparatas, radijas su stereo sistema bei pinigines dovanos. Jų paskirstymas įvyks Taut. Stovyklos metu, rugpjūčio 21 d., Kensingtone, OH. Bilielių knygelės skautų ir jų rėmėjų šeimoms buvo išsiuntintos anksti pavasari. Ar gavusieji jas jau pasiuntėme fondo valdybai savo mažą įnašą – užpildytas bilielių šaknelės su čekiuku už jas? Ar pagelbstime kietai dirbantiems fondo pareigūnams? Be lėšų negalės būti tęsiamas sėkmingas skautiškojo auklėjimo darbas, kad mūsų bręstantis jaunimėlis augtų sveikesnis kūnu ir dvasia, labiau lietuviškai susipratęs. Juk ne vienas, a ju, išaugę skautų eilėse, tapo veikliais, pasinimę jūsiuoliais lietuviškos veiklos darbuotojais. Jie – mūsų sąjungos pasididžiavimas!

1988-ji – ne tik džiugio sukaktį, bet ir moralinių įsipareigojimų metai. Nelikim vien tik tiktai skautiškų renginių dalyviais, stebėtojais. Prisidėkime kas kuo galime, tuo pagelbėdami planuojamoms organizacijoms ir visiems „iš peties“ dirbantiems. Sparčiai artėjant VII-jai Taut. Stovyklai – darbo begalės. Padėkime prisimindami gerai žinomą tiesą: Vienas žodis – ne šneka, Žmogus vienas – ne talka. Kai du stos, visados Daugiau padarys! Šventiška nuotaika telydi mus per šiuos sukaktuvinius metus!

S. J.

Clevelando „Pilėnų“ tunto skautai Tadas Gelažis ir M. Kampe iškylauja.

TAUTINĖN STOVYKLON VYKSTANČIŲ DĖMESIUI

Registracija

Į septintą Tautinę stovyklą vykstančių Chicago ir apylinkių skautų ir skautėjų registracija ir sveikatos patikrinimas bus vykdomi Jaunimo centre trečiadienį, birželio 15 d., tarp 7-9 val. vak.

Visi raginami registruojantis susimokėti ir pilną stovyklos mokestį. Mokantiems registracijos diena, stovyklos mokestis yra 140 dol. asmeniui. Vėliau mokantiems stovyklos kaina bus 165 dol.

Primenama, kad stovyklon vykty gali tik metinę registraciją atlikę ir nario mokestį susimokėję skautai ir skautės. Šios pareigos dar neatlikusieji, prašomi atsinešti ir susimokėti atitinkamą LSS nustatytą nario mokestį.

Autobusai

Tautinė stovyklon vykstantiems Chicago ir apylinkių skautams ir skautėms yra užsakyti 2 autobusai, talpinantys 82 asmenis. Autobuso kaina 50 dol. asmeniui (nežiūrint ar asmuo važiuotų į abi puses, ar tik į vieną). Vykstantieji autobusu yra prašomi už kelionę susimokėti registruojantis, nes pirmenybė bus teikiama pirmiau už kelionę susimokėjusiems.

Autobusai stovyklon išvažiuos nuo Jaunimo centro sekmadienį, rugpjūčio 14 d., 6 val. ryto, punktualiai. Vėluojančių nebus laukiama. Grįš – trečiadienį, rugpjūčio 24 d., tarp 7-7:30 val. vak.

Bagažas

Savo priemonėmis į TS vykstantiems skautams багаžo nuvežimas į stovyklą kainuos – 15 dol. asmeniui. Autobusu vykstantiems багаžo nuvežimas įskaitomas į kelionės mokestį.

Visas stovyklinis багаžas privalo būti tinkamai supakuotas: aiškiai užrašyta skauto, tės vardas, pavardė, adresas, tuntas. Visi daiktai turi būti pažymėti atitinkancios spalvos kaspinėliu: „Aušros Vartų“ tunto – geltona sp., „Kernavės“ tunto – žalia sp., „Lituanicos“ tunto – raudona sp. ir „Nerijos“ tunto – mėlyna sp.

BURIavimo STOVYKLA JŪRŲ SKAUTAMS

LS Brolijos ir LS Sesių jūrų skautų, čiu skyrė ir šiemet ruošia vienos savaitės buriavimo stovyklą jūrų skautams, tams, gintarėms ir jūrų budžiams. Stovykla vyks rugpjūčio 7-13 dienomis White Lake, Mich. Stovyklos kaina – 60 dol. asmeniui.

Po šios stovyklos bus vykstama į Septintąją Tautinę stovyklą. Tautinė stovyklon transportacija – 15 dol. asmeniui.

Registracija šiai stovyklai bus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

vykdoma trečiadienį, birželio 15 d., tarp 7-9 val. vak. Jaunimo centre. (Drauge su registracija Tautinė stovyklon).

Dėl informacijos kreiptis į LSB jūrų skautų skyriaus vedėją j.s. dr. Algį Paulių, tel. 584-5527.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIUS 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbama lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

KARDINOLAS SLADKEVIČIUS

Su dideliu džiaugsmu lietuviai tėvynėje ir išeivijoje sutiko žinią, kad Lietuva turi kardinolą, ir tai tokį taurų okupanto tremtinį Vincentą Sladkevičių. Simbolingas jo vardas, nes Vincentas yra lotynų kalbos žodis, reiškiantis pergalę. Tai ir jis iš porą dešimtmečių užtrūkusios tremties pergaletojas — naujas kardinolas.

Kardinolas tai popiežiaus patarėjas, padėjėjas, pagrindinis Bažnyčios dignitorius. Katalikų Bažnyčia, kaip skelbia beašalikas „World Almanac 1988“, turi daugiau kaip 900 milijonų narių visuose pasaulio kontinentuose. Pralenkia beveik visas pasaulio valstybes narių skaičiumi. Pakelimas į kardinolus, tai lyg pakelimas į kunigaikštius taip didelėje pavaldinių masėje. Kardinolas jau yra vienas iš negausių naujo popiežiaus rinkėjų ir net gali būti pats išrinktas popiežiumi.

Per visus 600 krikščionybės metus Lietuva turėjo tik tris kardinolus. Kaip istorikas kun. R. Krasauskas skelbia, pirmasis lietuvis kardinolas buvo Vilniaus vyskupas Jurgis Radvila (1556-1600), pakeltas į kardinolus 1583 m. Pats Steponas Batoras jam Vilniaus katedroje įteikė popiežiaus atsiųstas insignijas. Popiežius jį buvo paskyręs savo legatui taikos deryboms tarp imperatoriaus Rudolfo II ir Lenkijos karaliaus Zigmanto III. Šis lietuvis kardinolas du kartus dalyvavo popiežiaus rinkimuose: Inocento IX (1591) ir Klemenso VIII (1592). Antros konklavės (popiežiaus rinkimų) metu net daugelis kandidatų rėmė lietuvių išrinkimą popiežiumi, bet jaunas jo amžius buvo tam kliūtis. Kai jis buvo paskirtas Krokuvos vyskupu, būdamas arti Lietuvos-Lenkijos karaliaus, turėjo svarų žodį.

Antras Lietuvos kardinolas buvo Jonas Kazimieras (1609-1672), D. Liet. kunig. Zigmanto III Vazos ir Konstancijos Habsburgaitės sūnus, taigi jame ne tiek daug lietuviško kraujo tebuvo. Gyveno jis kurį laiką Frascati, netoli Romos, kardinolu pakeltas 1646 m., bet tais pat metais Romą paliko. Kai kurį laiką taisė sveikatą San Casciano maudyklėse, svečiavosi pas Florencijos hercogą. Sekančiais metais grįžęs Varšuvon, pasinėrė į karališkojo dvaro gyvenimą, pokylius, medžiokles, vaidinimus. Pagaliau 1647 m. atsisakė kardinolystės ir, mirus Vladislavui IV, buvo išrinktas Lenkijos karaliumi ir Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu.

Visai kitokio būdo yra dabartinis naujas kardinolas Sladkevičius. Nors trapios sveikatos, bet gabus ir ryžtingas kovojęs prieš priespaudą. Jis nenusilenkė okupanto neteisėtiems ir neleistiniams potvarkiams ir dėl to okupantai nebuvo palankūs jo įšventinimui į vyskupus, tačiau kankinys arkiv. T. Matulionis jį vis tiek slapta 1957 m. konsekravo vyskupu, bet okupantas jam neleido eiti vyskupo pareigų ir greit jis buvo ištremtas į Nemunėlį Radviliškį.

Liet. Kat. Bažnyčios kronika pakartotinai rašė, kaip jis ryžtingai, nepaisydamas trukdymų,ėjo bažnytinės pareigas, kiek tremtyje buvo imanoma. Su eile dvasiškųjų jo okupacinei valdžiai pareiškė, kad negalės laikytis Bažnyčią primestų suvaržymų. Specialiu raštu prašė tokius nuostatus atšaukti. Policija sekė, kas lankėsi pas iš-

tremtą vyskupą ir ne vieną pastebėjo po to tardė. 1972 m. bažnyčioje egzaminavo vaikus, besirušiančius pirmajai Komunijai. Išbrovė į bažnyčią komunistų pareigūnai. Ėmė terorizuoti vaikus, užsirašinėti jų pavardes. Perspėjo ir patį vyskupą.

1973 m. raudonieji pareigūnai pakvietė N. Radviliškio bažnyčios komiteto pirmininką Šimukėną ir liepė nuėjus pas vysk. Sladkevičių apkaltinti jį, kam jis sako pamokslus neprimintus valdžiai, kam siunčia žinias į užsienį, kam ruošia vaikus pirmai Komunijai, kam teikia Su-tvirtinimo sakramentą. Komiteto pirmininkui buvo pagrašinta — jeigu jis to perspėjimo nepadarys, negaus savo gyvuliams pašaro.

Vysk. Sladkevičius buvo nepalaužiamas. Jis 1977 m. dalyvavo Kapsuko (Marijampolės) mieste, celebravo Mišias, minint arkiv. Matulio 50 m. mirties sukaktį. Pamoksle ragino eiti aukos keliu. 1977 m. vysk. Sladkevičius su 120 Lietuvos kunigų pasiuntė raštą Liet. komunistų partijos gen. sekr. Griškevičiui, prašydami, kad naujai ruošiamoje konstitucijoje būtų užtikrintos tikinčiųjų laisvės.

Gausybė prašymų iš Lietuvos žmonių, iš užsienio itakingų vyrų plaukė į Kremlį, kad vysk. Sladkevičius būtų išleistas iš tremties. Išaugo stiprus tarptautinės opinijos spaudimas į Maskvą ir „ten pūstelėjus laisvesiems vėjams“, vysk. Sladkevičius po 23 tremties metų galėjo 1982 m. Vatikano potvarkiu grįžti į Kašiadorių vyskupo sostą. Komunistai perspėjo, kad nebūtų jokio iškilmingumo, bet žmonės gėlėmis nuklojo jo kelią. Siemė vysk. Sladkevičius buvo paskirtas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku.

Vysk. Sladkevičiaus paskyrimas kardinolu tai ženklas, kaip popiežius ir visa Bažnyčia vertina tuos, kurie kovoja už žmogaus ir tikėjimo laisvę. Tai naujas entuziazmas lietuviams siekiant sąžinės laisvės.

Kardinolas Sladkevičius yra gimęs 1920 metų rugpjūčio 20 d. Taigi dar tik baigia 68 metus ir galės būti tarp kardinolų, jei tektų artimoje ateityje rinkti naują popiežių. Jis jau yra paskirtas nariu Vatikano sakramentų kongregacijos. Tai tokia lyg Vatikano ministerija sakramentų reikalams. Prisimenant, kad mes dabar turime prel. Audrį Bačkį Vatikano Viešųjų reikalų, taigi kaip ir Vatikano užsienio ministerijos, aukštame poste, mes galime džiaugtis, kad Bažnyčios viršūnėse lietuvių įtaka stiprėja. Prel. Bačkis taip pat dėsto bažnytinę diplomatiją Laterano universitete ir popiežiškoje bažnytinėje akademijoje, kur ruošiami nauji kandidatai Bažnyčios aukštosioms tarnyboms. Prel. Bačkis, dalyvaudamas tarptautinėse konferencijose Vienoje, Ženevoje ir kitur, net būna Vatikano delegacijos pirmininko pareigose ir daugelio tautų delegacijų posėdžiuose kelia žmogaus teisių ir sąžinės laisvės reikalus. Taigi, labai džiugu, kad lietuvių įtaka didžiojoje Katalikų Bažnyčioje auga. Vysk. Sladkevičiaus pakelimas į kardinolus, esant jam Kašiadorių vyskupu, arti Vilniaus, ir esant Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku, stiprina mūsų viltis, kad jis galės tapti ir į Lietuvos bažnytinę provinciją oficialiai įjungtos Vilniaus arkivyskupijos vadovu.

Juoz. Pr.

Popiežius Jonas Paulius II kovo 26 d. priėmė Tarptautinės konferencijos, nagrinėjantios tikėjimo padėtį Sovietų Sąjungoje dalyvius. Konferencijoje dalyvavo ir prof. Vytautas Skuodis. Nuotrauką Skuodis susitinka su popiežium.

LKB KRONIKA – GINKLAS UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Paskaitos Kronikų sutiktuovės santrauka

Nėra lietuvių, kuris nežinotų kas yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Ji plačiai žinoma ir pasaulyje kaip objektyvus žinių šaltinis apie tikrąją Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių padėtį Lietuvoje, apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimus, turint tikslą Lietuvoje visai išnaikinti tikėjimą.

Ne tam šiandieną čia susirinkome, kad aiškintumėmės, kas yra toji LKB Kronika. Pretekstas mūsų šios dienos renginiui yra dviejų LKB Kronikos tomų — VIII-o lietuvių kalba ir VI-o ispanų k. išleidimas. Žinant šių leidinių reikšmę ir išleidimo sąlygas, tai neeilinis lietuvių išeivijos kultūrinio ir politinio gyvenimo įvykis.

Lietuvių išeivijoje yra išleista ir tebeleidžiama daug gerų knygų. Tačiau visų jų tarpe iš pačių svarbiausių išskiriamas daugiatomis leidinys: Lietuvių enciklopedija; Broniaus Kviklio monografijos — Lietuvos bažnyčios ir jo Mūsų Lietuva; LKB Kronikos draugijos leidžiamas LKB Kronikos tomas.

LKB Kronika yra ypatinga tuo, kad ją rašo visa pavergtoji

VYTAUTAS SKUODIS

lietuvių tauta. Ji rašoma ne rašalu, o aukos ir kančios kaina. Tas rašymas yra nuolatos lydimas grubių persekiojimų, kratų, areštų, kalėjimų, lagerių ir ištremimų. LKB Kronika — tai mūsų pavergtosios tautos pagalbos šaukštas. Ji taip pat rodo pasauliui katalikybės ir tautiškumo pavergtijoje Lietuvoje vienybę. Tokiu būdu ji kartu yra ir ginklas kovojant už Lietuvos laisvę.

Lietuvoje yra daug pogrindžio leidinių, tačiau tikrai viena LKB Kronika atkreipė didesnę pasaulio dėmesį į Lietuvą. Ji dabar kitataučių tarpe dėmesys jai yra didelis. Tuo atsitiktinai neseniai — aktydamasis Italijoje, Prancūzijoje, Vakarų Vokietijoje ir Šveicarijoje.

Lietuva yra labai dėkinga visiems tiems išeivijos lietuviams, kurie kurio nors būdu prisideda prie LKB Kronikos išleidimo išeivijoje, jos vertimo į kitas kalbas ir jos platinimo. Tokiu būdu LKB Kronikos bendradarbių ratas siekia labai toli už Lietuvos ribų. Be tokios išeivijos lietuvių paramos, LKB Kronika būtų seniai žlugusi ar-

ba tapusi neveiksminga. Ir ten ir čia LKB Kronikos leidimas reikalauja aukos. Lietuvoje už šią auką atsilyginama kalėjimu, išeivijoje — galimybė prisidėti prie dėmesio Lietuvai padidimo ir moralinės paramos jos pogrindžiui.

Idomu, kad išėjus 16 metų, nuo LKB Kronikos atsiradimo dienos, sovietinė propaganda tiesiog vengdavo apie ją net užsiminti. Elgdavosi taip, tarytum jos iš viso nebūtų. Bijota ją išpopuliarinti. Tikrai šių metų sausį pirmą kartą sovietinėje spaudoje buvo jai parodytas ypatingai didelis dėmesys — jos kritika, net keturiais labai dideliais straipsniais, buvo atspaudinta „Tiesoje“ (nr. nr. 8-10, 12). Didelės ir atkaklios VSK (Valsybės saugumo komiteto) pastangos ją sulikviduoti buvo bevaisės. Atsiskersyta jai nors tokiu būdu.

Šių poleminių straipsnių serijoje aiškinama kas yra toji LKB Kronika:

„Šio leidinio oficialios redakcijos pas mus nėra. Tai kelių ekstremistų (ekstremistai — tai ne aktyvūs tikintieji ar kunigai, kaip kad teigia kronikieriai, o religija prisidengę politikieriai) mašinėle spausdintas ar ranka rašytas, tendencingai iškraip-

tų ar net išgalvotų faktų šmeižikiško turinio leidinys, kuris nelegaliai persiunčiamas į užsienį. Patekęs į JAV, Čikagoje jis sudarinėjamas atskirais tomiais, kurie vertiami į kitas kalbas, komentuojami radijo bangomis, kronikieriai begėdiškai spekuliuoja žmonių asmeniškomis nelaimėmis, tragiškais įvykiais“ („Tiesa“, nr. 103).

Reikia pasakyti, jog geresnės LKB Kronikos reklamos Lietuvoje jos leidėjai negali tikėtis. Tačiau kuo gi argumentuojama tokia LKB Kronikos charakteristika? Jos tariamo melagingumo įrodymui pasitelkiamas TSRS Ministrų tarybos įgaliojimas Lietuvai Petras Anilionis. Kam to dar maža, panaudojamas ir to rašinio autoriaus Arnoldo Čaikovskio „dokumentuotas“ pokalbis su Kašiadorių vyskupu Vincentu Sladkevičiumi. Tačiau čia A. Čaikovskis apsiskaiciavo. Vyskupas Vincentas Sladkevičius gavęs „Tiesą“, po penkių dienų Kašiadorių katedroje pasakytame pamoksle paneigė Arnoldo Čaikovskio straipsnį, pasakydamas jog visa tai, kas jame rašoma jo vardu, yra grynas melas. O buvo parašyta, ko jis pokalbyje su A. Čaikovskiu visai nesakė arba pasakė priešingai.

Tariamą tikinčiųjų ir LKB Bažnyčios laisvę, kurią visokiais būdais savo rašinyje stengiasi įrodyti A. Čaikovskis, netiesioginiu būdu paneigia pats LKP CK sekretorius L. Šepetys. Jis žurnale „Komunistas“ (1988, nr. 1) paskelbė straipsnį, pavadintą „Ateistinis auklėjimas: daugiau realizmo“. Tame straipsnyje jis rašo:

„Kaip žinoma, TSKP CK nurodė mums rimtus ateistinio auklėjimo trūkumus respublikoje. Mūsų partinių organizacijų darbas šioje srityje pripažintas nepatenkinamu. (...) Tai griežtas, bet teisingas vertinimas, iš kurio, kaip buvo pasakyta Lietuvos Komunistų partijos CK VIII plenumo, visiems mums būtina padaryti kuo rimčiausias išvadas“.

Būdingas „mokslininko“ R. Tidikio straipsnis, paskelbtas žurnale „Tarybinė mokykla“ (1988, nr. 3), kurio pačioje pradžioje tvirtinama, jog „Svarbus ir sudėtingas ateistinio auklėjimo teorijos ir metodikos uždavinys — nuolat efektyvinti ateistinių auklėjimą“. Ir pats šito straipsnio pavadinimas — „Aktualios ateistinio auklėjimo pertvarkymo kryptys“ daug ką pasako apie tariamą tikėjimo ir Bažnyčios laisvę Lietuvoje. Šis rašinys išlaško visas iliuzijas laukiant, kad „perestroika“ atneš palengvėjimą Lietuvos tikintiesiems ir Lietuvos katalikų Bažnyčiai. Tai patvirtina ir

neseniai iš Lietuvos gauta žinia, jog tikinčiųjų persekiojimams ir Bažnyčios priespaudai nei kiek nesulipėjo. Kovojant prieš Lietuvos katalikų Bažnyčią viskas daroma dar slapčiau ir dar sukčiau. (pažodinė informacija iš Lietuvos — V.S.).

Lietuvos disidentų veikla, demonstracijos, pogrindžio spauda — tai kovos už tikėjimo laisvę, už Žmogaus teises ir pagrindines laisves ir, pagaliau, už Lietuvos laisvę būdai. Jeigu įvairūs kiti pogrindžio leidiniai pavergtį yra tarsi patrankos sviediniai, tai LKB Kronika yra tikra bomba, nes pasaulis ypač jautrus tikėjimo ir religijos persekiojimams. Tai pats patvirtina neseniai dalyvaudamas Bolonijos, Romos ir Ciuricho konferencijose, kurios buvo skirtos visų tikėjimų ir religijų dabartinės padėties Sovietų Sąjungoje išsiaiškinimui. Bendra tų konferencijų išvada — padėtis nei kiek nepagerėjo.

LKB Kronikos kaip ginklo jėga šimteriopai padidėja, kada juo išradinai ir veiksmingai pasinaudoja lietuvių išeivija.

LKB Kronikos sunaikinimui sovietinė valdžia tebe naudoja galingą VSK mašiną. Tačiau ji stebuklingu būdu tebegyvuoja jau 16 metų. Iki šiol ji pasauliui daro stiprų įspūdį ir poveikį.

VSK yra bejėgis paralyžuoti LKB Kronikos leidimą, nes ją leidžia visa pavergtoji tauta. Todėl išeivijos lietuvių, gerai išsiamoninę LKB Kronikos vertę ir jos reikšmę, tiesiog privalo visais būdais prisidėti prie jos čia Vakaruose palaikymo ir jos stiprinimo.

Jeigu Lietuvoje bus iškovota tikėjimo ir religijos laisvė, tuo pačiu bus daug laimėta ir kitose Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityse. O tai pilnai pasiekus jau bus pagrindas manyti, jog Sovietų Sąjungoje prasideda tikrosios demokratizacijos procesas. O tikroji šios šalies demokratizacija — tai partokratinės diktatūros ir komunistinės sistemos žlugimas. Tik tada išryškės aiškios perspektyvos ir Lietuvos išlaisvinimui iš jau beveik pusę šimtmečio besitiesiančios okupacijos.

(Bus daugiau)

Stiprių žmonių esame reikalingi, nes stovime prieš didelį uždavinį — nesunykti traša svetimuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu, kuriant dvasinės erdvės Lietuvą.

Dr. Juozas Gurnius

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

2

Toji mūsų kaimynų šeima turėjo du berniukus maždaug to paties amžiaus, kaip ir mūsų. Ilgainiui visi keturi berniukai tapo geriausiais draugais ir kaskart vis daugiau tarp savęs pradėjo kalbėti angliškai. Tėvams susidariusios aplinkybės kėlė rūpesčio. Tokia dalis ne vieną lydėjo gyvenant svietimoje šalyje. Išauginamas lietuviškai kalbančio jaunimo iš tėvų reikalavo didelių pastangų.

Tiesdami kelią lietuviškai jaunimo atečiai, 1956 metais aktyvieji lietuvių katalikų veikėjai Lietuvių Katalikų federacijos vardu prie Manchester miestelio, Michigano valstijoje, Detroito — Chicago — Cleveland trikampyje nupirko nemažą žemės plotą su ežerėliu būsimai lietuvių jaunimo stovyklavietei, kurią ilgainiui gana padoriai įrengė ir pavadino Dainavos vardu. Pirmą kartą lietuvių jaunimo stovyklavietėje aplankiau 1958 metų vasarą ir „Draugo“ dienraštyje paskelbiau kelis reportažus. Jų ištraukos gali būti įdomios tiems, kurie nori plačiau pažinti pokario išeivijos istoriją. Štai jos:

„Prieš kurį laiką žurn. Algimantas Astašaitis iš Detroito pakvietė atvykti į Jaunimo stovyklavietę, Manchester, Mich., kur susirinks daugiau lietuvių spaudos darbuotojų didesnės šventės progai. Tik atvykus į jaunimo stovyklavietę tave sužavi gražus peizažas. Medžiais apaugusios kalvos ir šlaitai tik bėga,

vejasi vienas kitą, čia vėl slėniai, pilni gaivaus lauko kvapo, toliau spindi stovyklos šviesūs pastatai, kur per vasarą krykštuoja jaunimas, auklėjamas lietuviškoje krikščioniškoje dvasioje, o nuo pastatų bėga romantiški lauko takeliai per šlaitą ir slėnį į gajinantį Spyglio ežerėlį.

„Išvažiudamas tikėjau, kad teks gerai paatostogauti Spyglio pakrantėje. Bet kur tau. Kai tik automobilis sustojo prie administracijos pastato, tuojau atsukubėjo žurn. Algimantas Astašaitis, žurn. Almus Šalčius iš New Yorko ir „Amerikos Balso“ atstovas Alfonsas Petrutis iš Washingtono. Algimantas tvėrė mus, sakydami: „Dabar esate mano žinioje. Aš jūsų dykų nelaikysiu...“

„Pirmas uždavinys — aplink apeiti stovyklavietės žemę, visą 90 hektarų plotą. Ir koks čia grožis, kokie skanūs kvapai! Kylam aukštai ant kalvos, leidžiamės į slėnį, iriamės per krūmus, vėl kylam į kalną, kuris žemaičiai A. Petraičiui primena Šatrijos kalną. Tankiais krūmais apaugusiam, nekultivuotam slėnyje Almus pasakojo apie tai, kaip indėnai prieš daugelį metų čia baltuosius skalpavo.

„Kirdamas stovyklavietės laukus skrieja asfalto kelias į Manchesterį. Kitoje kelio pusėje apleisti seno ūkio pastatai, dabar priklausantys jaunimo stovyklavietei. Juose mums teks nakvoti. Spyglio ežerėlio pakrantėje, kur suvažiuoja vasarotojai maudosi ir poilsiauja, į akis krenta naujai iškastos gėlių lysvės. Jas sukasė, geleimis apšodino ir dabar prižiūri buv. Diepholzo gimnazijos mokytojas Jasiūnas. Mūsų vadovas Algimantas Astašaitis paaiškina, kad jaunimo stovyklavietė yra kai kurių lietuvių apaštališkumo ir pasiaukojimo tvarinys. Vieni planavo stovyklavietės pastatus, kiti juos pastatytus dažė, tvarkė, tretį išpumpavo Spyglio vandenį ir išvalė dumblą, ketvirtą, kaip mokytojas Jasiūnas, pasodino geles.

„Ateinam į administracijos pastatą. Tai viena didelė salė naujai pastatytam barake, šalia jos virtuvė su dideliu šaldytuvu ir kitais apyvokai reikalingais įrengimais. Toji salė viena valandą pavirsta bažnyčia, kita valandą valgykla, trečią — posėdžių sale. Kampe rastinė, lietuviškų knygų biblioteka. Salėje šiuo metu vyksta stovyklavietės rėmėjų suvažiavimas. Mums bestebint suvažiavimo posėdį, balsų dauguma rėmėjai išrenka stovyklavietės pavadinimą. Ji vadinis DAINAVA. Visą plačią apylinkę siūloma pavadinti Lietuvių kalneliais. Tačiau vėliau tas vardas neprigijo.

„Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijai nupirkus šią stovyklavietę, aplink buvo tik plikas laukas su miškais. Dabar jau stovi trys dailūs pastatai, yra elektra, dujos ir kiti patogumai. Tik vargšės Putnamo seselės gyvena ant plytų iškeltam treilerioje. Joms gyventi namas dar nepastatytas.

„Už barakų pasikeliam į šlaitą. Ten platus vaismedžių sodas. Pašlaitėje randam simbolinį Lietuvos partizano kapą, prisiglaudusį prie žaliuojančių tankių krūmų. Prie kapo tyliasis vasaros pavakariasis susirenka jaunimas prisiminti Lietuvos laisvės kovotojų ir pasimelsti už juos... (Bėgantis laikas atskleidė faktus, kad apie 1958 metus vienas kitas partizanas, išlikęs gyvas sunkioje odisejoje, dar pasirodydavo Žemaitijos ir Dūkijos miškuose).

„Kažkur toliau už simbolinio partizanų kapo jauni vyrai su mašina pjovė žolę. Tai irgi labai reikalingos talkos darbas. Būrys vyrų sugalvojo stovyklavietei padovanoti elektrinę pjaujamą mašiną. Kai ją nupirkė, tai patys iš Detroito atvyksta žolę plačiuosiuose stovyklavietės plotuose nušienauti. Visur, kur tik eini, ką stebi, matai didžiulę talką...“

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PRIMINTI DIDIEJI
TRĖMIMAI

Gegužės 22 d. okupuotoje Lietuvoje bažnyčiose pamaldomis ir gatvėse viešomis demonstracijomis minint 1948 m. gegužės 20-22 d. didžiulius trėmimus, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Brocktone klebonas kun. Petras Šakalys 10 val. ryto per šv. Mišias priminė (lietuvių ir anglų kalbomis) trėmimus, kurių metu išvežta arti 200,000 Lietuvos gyventojų, kviesdamas visus jungtis bendron maldon su tikinčiaisiais Lietuvoje. Šv. Mišių pabaigoje, klebonui paraginusi, visi sugiedojo Lietuvos himną ir giesmę „Marija, Marija“, kaip tą dieną buvo daroma Vilniaus, Kauno ir kitose Lietuvos bažnyčiose.

MOTINOS DIENOS
MINĖJIMAS

Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Moterų federacijos Bostono klubas kasmet suruošdavo Motinos dienos minėjimą gegužės pirmą sekmadienį, kaip tai buvo daroma nepriklausomoje Lietuvoje. Dėl susidėjusių aplinkybių, šiemet toks minėjimas įvyko vėliau, gegužės 22 d. Jis buvo dviejų dalių. Pirmą dalį sudarė Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone klebono kun. Alberto Kontauto atnašautos šv. Mišios už lietuvių motiną su atitinkamu pamokslu. Mišių metu giedojo sol. Benediktas Povilavičius ir chorinė grupė, vargonais palydint komp. Jeronimui Kačinskui. Antroji dalis vyko (tuoj po pamaldų) salėje po bažnyčia. „Mes ruošiamės Motinos dienos minėjimui, nes mums rūpi išlaikyti pagarbą motinai ir stiprinti jos vaidmenį, kurį mūsų tauta per amžius giliai jaučia“, — kalbėjo pirmininkė Elena Vasyliūnienė įvadiniame žodyje. Pagrindinė kalbėtoja Danutė Augienė, poetė, dainiaus Maironio giminaitė, iš Putnam, CT., kalbėjo apie Mariją, jos paklusnumą Dievo valiai, primant Kristų, kaip savo sūnų. Prelegentė iškėlė Marijos reikšmę pasauliui ir pabrėžė Marijos skausmą, stovint po kryžiumi, ant kurio mirė jos dieviškasis sūnus. Aktorė Aleksandra Gustaitienė padėkavo kelis eilėraščius, skirtus motinai. Solistas Benediktas Povilavičius, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, atliko kelias dainas, pritaikintas Motinos dienos. Minėjimo uždarymo žodyje pirmininkė Elena Vasyliūnienė dėkojo visiems programos atlikėjams, ypač išskirdama akt. A. Gustaitienės, sol. B. Povilavičiaus ir komp. J. Kačinskio kultūrinę reikšmę Bostono lietuviams. Jie yra nuolatiniai meninių programų atlikėjai. Atskirai ji dar dėkojo klubo uoliosioms narėms, daugelį metų dirbančioms įvairiose renginiuose; tai — Ona Vilėniskienė, Milda Norkūnienė, Irena Ulpaite, Birutė Šakenienė. Pažymėtina, kad minėjime dalyvavo vienuolė Paulė iš Putnam, CT., Nekalto Prasidėjimo vienuolyno vyresnioji.

IŠKILIOJI LIETUVAITĖ

So Bostono Lietuvių Piliečių d-jos valdybos gegužės 21 d. d-jos namo trečio aukšto salėje surengti iškiliosios lietuvių rinkimai ir jos pagerbimo banketas buvo sėkmingi. Į renginį susirinko arti 170 asmenų, daugiausia vidurinio ir jaunosios kartos atstovų. Iškilioja lietuvaite išrinkta Sandra Gailius iš Waltham.

Antrą vietą laimėjo Alytė Kazlaite iš Cambridge, o trečioji vieta teko Sharon Gailius iš Waltham. Kandidatėmis buvo įsiregistravusios 9 merginos, bet varžybose dalyvavo 5. Iškilioji lietuvaite gavo karūną juosta su įrašu (anglų kalba) ir 200 dol., sudarytus Raimundo Bačiulio ir Igno Vilėniskio, Jr. Antrąją vietą laimėjusi apdovanota 75 dol., skirtais rengėjų, o trečioje vietoje atsidūrusiai teko 25 dol., skirti rengėjų. Dovanas įteikė d-jos pirmininkas Vytautas Eikinas. Varžybas anglų kalba pravedė Raimundas Bačiulis. Teisėjais buvo Aleksandras Chaplikas, Laima Kontautienė, Ričardas Lizdenis, Jūratė Aukštikalnienė ir Brutenis Veitas.

UŽDARYTA MENO
PARODA

Elenos Vasyliūnienės paveikslų paroda Cambridge Public Library patalpose uždaryta gegužės 28 d. Jos atidarymo metu, gegužės 16 d., bibliotekos direktorius Paul Sakey pabrėžė bibliotekos glaudžius ryšius su Elena Vasyliūnienė ir jos dailės darbų gylumą. Į parodos atidarymą atsilankė gana daug lietuvių ir kitų amerikiečių. Taip pat vėliau ji buvo gausiai lankoma. Iš lietuvių paminėtini inž. Juozas Rasy, sol. Stasys Liepas, dr. Vytenis Vasyliūnas, Irena Mickūnienė, Milda Norkūnienė ir kiti. Parodoje buvo išstatyta 16 paveikslų, tapytų aliejumi. Jų tema — gamtovaizdžiai, gėlės. Lankytojų knygoje daug gražių įrašų lietuvių ir anglų kalbomis.

ATSTOVAI SEIME

Į Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos 20-tąjį seimą gegužės 21-22 d. vykusį Daytona Beach, Floridoje, tos sąjungos Bostono skyriaus atstovais buvo nvykę: skyriaus pirmininkas Juozas Rentelis, Dalia Ščiukaitė, Ignas Vilėniskis, Jr. ir dr. Algirdas Budreckis, o be sprendžiamojo balso, svečiai dar keli kiti skyriaus nariai. Seime dr. Algirdas Budreckis skaitė paskaitą tema „Tautinės sąjungos įnašas į Lietuvos laisvinimo bylą“, o skyriaus narys Juozas Kapočius buvo išrinktas garbės nariu. Sąjungos tarybos nariu seimas išrinko dr. Algirdą Budreckį. Tuo būdu dabar sąjungos tarybos nariais iš Bostono skyriaus yra Vaclovas Senūta ir dr. Algirdas Budreckis. Kitas sąjungos seimas po dviejų metų įvyks Bostone. Platų pranešimą apie įvykusį seimą padarė „Laisvės Varpas“ gegužės 29 d. laidoje.

TEISĖJO REIKALAVIMAI
— NAUJA VILTIS

OSI keliamos bylos atskiriems asmenims dėl pilietybės atėmimo tariamo bendradarbiavimo su naciais pagrindu gali būti įstatytos į tinkamesnes vėžes, Bostono apygardos federaliniam teisėjui Andrew Caffrey reikalaujant, kad to pobūdžio bylose liudininkų parodymai iš svetūrų būtų sudaryti Amerikos konsulatuose, dalyvaujant Amerikos pareigūnams, o taip pat, kad tokiuose liudininkų apklausiniuose būtų leista gynybai kryžminę apklausa, kaip to reikalauja šio krašto teisena. Kaip dienraštis „The Boston Globe“ nurodo, šis reikalavimas gali privesti prie bylų nutraukimo dėl įrodymų stokos dviem lietuviams šioje valstijoje ir sukelti konstitucinių problemų kitose tos rūšies bylose. Minimu reikalavimą teisėjas Andrew Caffrey pasisakė Motie-

DVIEJŲ SMUIKININKŲ
SUKAKTUVINĖ ŠVENTĖ

Vanda ir Povilas Matiukai ir sūnus Petras (kairėje).

Žmogaus kilnumas ir dvasinė didybė glūdi kukliame paprastume. Šią dorybę puoselėti ypač nelengva menininkams, nes dažnai jų atliekamųjų kūrinių bei darbų pataikaujančios vertintojai ne vieną stumtelėja slidžiui puikybės potroškio keliui. O puikybė yra viena iš didžiųjų nuodėmių. Šiai vylingai ir labai patraukliai pagundai ne daug kas tepajėgia pasipriešinti.

Vis dėlto tokį retą ir patrauklų pavyzdį, nepaklusiui piktai puikybės pagundai, turime čia pat savo aplinkoje, Chicagoje — Povilą ir Vandą Matiukus, du labai nuosirdžius ir didžiai kuklius menininkus — smuikininkus. Ši tauri pora gegužės 7 d. atšventė savo vedybinio 50 metų — auksinę sukaktį.

Povilo ir Vandos pažintis bei širdžių potraukis užsimezgė 1934 Klaipėdos Muzikos mokykloje. Ten Povilas buvo Vandos pirmasis muzikos mokytojas. Nuosirdi juviejų draugystė visam amžiui tapo sujungta 1938 gegužės 7 d. Karaliaučiaus evangelikų katedroje, nes Vanda buvo evangeli-

kė. Katalikė ji tapo po 25-rių vedybinio gyvenimo metų — prieš pat sidabrinę sukaktį.

Po vestuvių Povilas ir Vanda vienerius metus išgyveno Klaipėdoje — iki 1939 Hitlerio įvykdyto „Anschluso“. Klaipėdos Muzikos mokyklą perkėlus į Šiaulius, su ja ten persikėlė ir Matiukai. 1941 jie persikėlė į Kauną. Povilas grojo Valstybės teatre, radiofone, mokytojavo ir davė privačias pamokas. Vanda jam padėjo su pradedančiais, pati dirbdama Socialinio draudimo įstaigoje.

1944 vasarą karo frontui grįžtant į Lietuvą, atėjo lietuvių tautai lemtingos antrosios raudonųjų okupacijos siaubas, o Matiukų šeimai — naujo rūpesčio ir sunkumų dienos. Kai reikėjo bėgti nuo žiaurios komunizmo teroro — birželio 28 d. gimė sūnelis Petras. Tokioje padėtyje Matiukams teko leistis į nežinomą tremtį: Povilui paėmus smuiką ir mažą reikmenų krepšelį, o Vandai su mažyčiu naujagimi.

Ilgose ir vargingoje kelionėje kol pasiekė Austrijos Salzburgą — kūdikis ir motina tik per ste-

buklą išliko gyvi. Šioje apylinkėje Matiukų šeima išgyveno iki 1949 m. emigracijos Amerikon. Per tą laiką Povilas Salzburgėje lankė Mozarteumą ir iš savo specialybės gavo diplomą.

Atvykę į Ameriką, Matiukai apsigyveno Chicagoje. Povilas, kurį laiką mokytojavo Marijos aukštesniojoje mokykloje, vėliau kitose darbovietėse užsidirbo sau pragyvenimą ir visą laiką nuosirdžiai talkino muzikos vienetams bei pavieniams asmenims, atliekantiems menines programas. Vanda 6 metus dirbo fabrikuose, o paskutinius 24 metus — Burlington Northern įmonės įstaigoje. Povilas ir Vanda, abu mėgdami keliones, yra apkeiliavę ne tik visą Amerikos kontinentą, bet taip pat Vakarų Europą ir net tolimąją Australiją.

Darnioje santaikoje laimingai išgyvenę 50 metų, Povilas ir Vanda Matiukai 1988 gegužės 7 d. suruošė labai gražų, iškilmingą ir tikrai kultūringą auksinės vedybų sukakties minėjimą.

Dėkojant Dievui už darnioje santuokoje išgyventus metus, tėvų jėgų kopyčioje provinciolas kun. Antanas Saulaitis aukoj šv. Mišias ir pasakė sukaktuvinių šventei pritaikytą pamokslą. Mišių metu įspūdingai giedojo solistė Praurimė šiai sukaktuvinių iškilmei specialiai parinktas giesmes. Jas vargonais palydėjo muz. Manigirdas Motekaitis. P. ir V. Matiukų sukaktuvinės šventės pamaldose dalyvavo jų gerbėjų bei svečių pilna kopyčia.

Vakare Lietuvių Tautiniuose namuose įvyko iškilmingas ir labai nuotaikingas sukaktuvinis pokylis. Jame dalyvavo per šimtą Matiukų šeimos artimų draugų, giminių bei mielių svečių. Po kun. A. Saulaitio invokacijos, pokylio programos pravedėjai — E. Sakadokienė ir L. Narbutis pateikė nuotaikingą, pačių sukurtą dialogą. Puikią koncertinę programą atliko patys sukaktuvininkai Matiukai drauge su Balio Pakšto orkestru dalyvių ir M. Motekaičio jungtine talka. Tarp orkestro atliekamos programos Aldona Buntinaitė ir Eglė Rūkštelė (duetas) gražiai padainavo pora dainų.

Sukaktuvininkai gavo daug sveikinimų: popiežiaus Jono Pauliaus II, prel. Antano Jonušo — iš Romos, kun. Jono Kubiliaus ir dailininkų Tamošaitių — iš Kanados, komp. Jurgio Gaizausko iš Vilniaus, Povilo brolio Prano — iš Australijos, Vytauto — iš Anglijos, Vandos giminių iš Vokietijos ir kt. Po to sekė puikios vaišės ir šokiai prie nuotaikingos B. Pakšto orkestro muzikos.

Ignas Serapinas

DAINUOJANČIOS
MELŽĖJOS

Šveicarijoje yra dainuojančių melžėjų. Melžėja gauna geresnę algą, jei ji turi gerą balsą, nes ir karvė, sudominta gražios melodijos, duoda visu penktadaliu daugiau pieno.

Karvės, gražiai skambant po kaklais parištiems skambučiams, vakare iš kalnų patenkintos grįžta namo į slėnį.

Pjūties metu laukuose dainuojant darbas eina daug sklandžiau ir lengviau.

Jei ir ne pats skambesys, bet pamėgimas dainos yra mums didelis turtas. Lygiai malonu, kai keliaujant kvepiančiomis pievomis čirpia žiogai.

O. Swett Marden

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
REALTORS
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6189
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTISTAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškaiPOPULAR
LITHUANIAN
RECIPESNauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitaučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

First Republic Realty, Inc.
VALDA PAŠKUS
TURIME PIRKEJŲ, REIKIA NAMŲ! Suinteresuoti nuosavybės pirkimu ar pardavimu, prašau nedelsiant skambinti šiais telefonais:
499-2912 857-7187

HELP WANTED

Security guards. P.t. & f.t. Must have car, speak & write English. Southwest area. Will train. Retirees welcome. Apply only Mon. thru Fri., 9 a.m.-3 p.m. 7801 S. Kedzie.

BLACKSMITH
Set-up & fabricate tooling for simple hot forming & bending.
Ability to make tongs a plus.
Call: 277-2800
Must speak some English.

CASHIERS
Full time & part time. Must be 21 years old. Will train. Must read, write & speak Fluent English.

Apply in person
5344 S. Harlem
Summit, IL

LITHUANIA, THE
EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išleido Kęstučio Butkaus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI
NAUJAUSI LEIDINIAI

BALTOS VĖLIAVOS, romanas. Jurgis Gliuda. 275 psl.	\$8.00
SAKMĖ APIE KORNETO KRISTUPO. R. M. Rilke. 54 psl.	\$12.00
LIETUVOS ŽĖMĖS ŪKIS 1918-1940. Bronius Povilaitis. 367 psl.	\$18.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. Nr. 8. 527 psl.	\$10.00
DANGUS NUSIDAŽO RAUDONAI, pirmosios tremties memuarai „Laisvę praradus“. J. Keliuotis. 359 psl.	\$12.00
ASMUO IR ISTORIJA, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Maceina. 92 psl.	\$4.00
DIEVAS IR LAISVĖ, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Maceina. 150 psl.	\$5.00
KGB AKIRATYJE. Nijolė Sadūnaitė. 144 psl.	\$1.00
KRIKŠČIONIS IR ŠIANDIENA, mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Paškus. 173 psl.	\$5.00
DAIGYNAS, romanas. Alė Rūta. 576 psl.	\$12.00
SAVANORIO DUKTĖ, romanas. Antanas Gailiūšis. 381 psl.	\$9.00
ŠIRDIS IŠ GRANITO, romanas. R. Spalis. 380 psl.	\$10.00
GELMIŲ BALSAS, premijuotos novelės. Vyt. Alant. 236 psl.	\$10.00
JONIŠKĖLIO APSKRITIES PARTIZANŲ ATSIMINIMAI. Petras Gudelis. 373 psl.	\$6.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Kai Venezuelos valstybinė televizija visam kraštui transliavo pamaldas, minint Lietuvos Krikščionybės 600 metų jubiliejų. Pagrindinis celebrantas kardinolas J. A. Lebrun.

IŠKYLA – MARIJOS PAGERBIMO ŠVENTĖ PUTNAME

Kaip kasmet, taip ir šįmet, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno Putname seselės ruošia iškylą. Surodžius iškylą seselės padeda seselių rėmėjai, ypač iš Connecticut, Massachusetts ir Rhode Island valstijose gausiau lietuviams gyvenamų vietovių. Iškylas reikalui š.m. balandžio 30 d., vienuolyno patalpose, buvo sukvietus seselių vienuolyno vadovų ir rėmėjų centro vadovybės pasitarimas, kuriam pirmininkavo dr. Č. Masaitis.

Iškylą paprastai atvyksta tarp dviejų ir trijų tūkstančių žmonių, tiek iš artimų, tiek iš tolimų vietovių net iš labai toli, pvz.: Chicago, Toronto ir kt. Šiais metais tokia iškyla ruošiamą liepos 24 d. vienuolyno sodyboje. Šįmet ją stengiamasi padaryti ir Mergelės Marijos pagerbimo šventę, nes dar tęsiasi popiežiaus paskelbtos Marijos metai. Praėjusių metų pavasarį tie metai buvo pradėti, o šių metų vasarą jie baigsis. Nepriklausomoje Lietuvoje Katalikų bažnyčia ir katalikai buvo Lietuvą pavadę Marijos globai. Prisimenant tai, stengiamasi organizuoti, ypač šios iškylas – šventės metu, pagerbti Mariją, prašyti jos užtarimo ir globos pavergtai tėvynei ir padėti lietuviams, ypač kenčiantiems dėl tikėjimo.

Pagerbimo šventės ir iškylas diena prasidės 11 val. ryto dalyvių procesija ir eiseną, kalbant rožinį ir giedant giesmes, nuo Šiluvos Marijos statulos, prie vienuolyno koplyčios sienos, ligi Fatimos Marijos paminklo, netoli vienuolyno kapinių, su keliais sustojimais prie ruoštuose altorių. Procesijai grįžus į pradžios vietą, bus koncelebruojamos šv. Mišios, čia pat prie koplyčios sienos įrengto altoriaus. Mišioms vadovaus kun. dr. Valdemaras Cukuras. Jis šiais metais mini kunigystės 50 metų sukaktį. Pamokslą sakys pasižadėjęs kun. dr. Kestutis Trimakas.

Pati iškyla ir šiais metais, kaip jau įprasta per daugelį praėjusių metų, turės savo įdomybių, pvz. 1. 3 val. p.p. Neringos stovyklos stovyklautojų lietuviška meninė programa, su tautiniais šokiais, vaidinimais ir pan.; 2. Parodos: dail. A. Galdiko paveikslų ir kai kurių kitų menininkų darbų; 3. Loterijos: 2000 daiktų vaikams ir jaunuoliams ir vertingų daiktų loterija, kurioje išleidžiamas Galdiko paveikslas, lietuviška didelė lėlė, vertingas laikrodis,

100 dolerių pinigais ir kt.

Iškylas dalyviai galės pasinaudoti vienuolyno virtuvėje ar lauke paruoštu maistu, taip pat maistu vienuolyno rėmėjų būrelių įruošose būdėse. Iš vietovių, kur gyvena didesni lietuvių skaičiai, atvykimas į iškylą galimas organizuojamais autobusais, pvz.: iš Brooklyno, Waterburio, Bostono, gal ir Worcesterio ir kt. Autobusams reikia iš anksto užsiregistruoti vietoje pas organizatorius.

Be aukščiau minėtų atrakcijų, atvykusieji į šventę turės galimybės aplankyti ir savo akimis pamatyti Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo – ALKOS, priklausančios Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai, tvarkymo pažangą. ALKA renka ir saugo milžiniškus lietuviškos kultūros lobius. ALKA nuo vienuolyno sodybos skiria tik siaurą gatvėlę. Prie įėjimo į ALKA stovi gražus lietuviškas pakelės kryžius. Už trijų ar keturių šimtų metrų nuo vienuolyno pastatų, miškelyje, yra garsioji kun. St. Ylos statytą Mindaugo pilis. Jos viduje meniniai darbai vaizduoja LDK Mindaugo šeimos tragediją. Pilis bus atidaryta. Galima nuvykti į Matulaičio namus, esančius trys ketvirtys mylios nuo vienuolyno, ir juose aplankyti globojamą pažįstamą ar šiaip kurį kitą nepažįstamą lietuvi. Neužmiršti taip pat, kad vienuolyno knygynė galima įsigyti vertingų suvenyrų, o knygų pasirinkimas tikrai gausus. Iškyloje galima susitikti su pažįstamais ir seniai matytais bičiuliais ir su jais pabendrauti.

Lietuviai, Lietuvos vyčiai ir lietuviškos kilmės amerikiečiai bei jų draugai ir pažįstami amerikiečiai kviečiami atvykti į iškylą, taip pat prisidėti prie Marijos pagerbimo šventės, dalyvaudami procesijoje. Į kai kurias amerikiečių šventoves (shrines) vyksta ir gausūs lietuvių būriai, tai kodėl ne į Putnamą? Vienuolyno sodyboje yra puikių Marijai pagerbti paminklų, net ir koplyčios langų vitražai vaizduoja Mariją daugelio Lietuvos šventovių. Paminklų ir paveikslų užduotis yra sukelti žmoguje tikėjimo ir maldos nuotaiką. To galima pasiekti ir vienuolyno sodyboje Putname. Dabar čia daromi ir palaimintojo Jurgio Matulaičio atminimo ir pagerbimo įruošimai. Jis to vertas, ypač mums lietuviams. Atvykime ir pamatykime.

Juozas Kriaučiūnas

Lietuviai Floridoje

Miami, Fla.

DR. ALGIRODO
STATKEVIČIAUS
PIRMIEJI ŽINGSNIAI

Po ilgų giminių, Balso ir Vliko pastangų dr. Algirdas Statkevičius gegužės 21 d. iš Vilniaus atvyko laisvės šalin – Amerikon.

Per Maskvą atskrido Pan American lėktuvu į New Yorką, kur buvo lietuvių sutiktas ir po keleto valandų į Miami, kur gyvena jo sesuo Agutė Šatienė. Miami ir aplinkinių lietuviams buvo didelis džiaugsmas jį sutikti. Nors lėktuvas keletą valandų vėlavo, visi laukė su kantrybe ir didžiausiu entuziazmu.

Su Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, puokštėmis gėlių ir plakatais buvo sutiktas garbingas Lietuvos kovotojas, žmogaus teisių gynėjas. Moterys buvo pasiūsojusios tautiniais rūbais. Jam išlipant iš lėktuvo visi džiaugsmingai pradėjo giedoti Lietuvos himną. Nepaprastas džiaugsmas buvo sesutei Agutei, nemačiusiai brolio per 40 metų, ji su dukra Rasa susitiko. Džiaugėsi ir pusseserė dr. Aldona Lukienė ir visi jį sutikę, tartum dr. Algirdas Lietuvos dalelę būtų atvežęs.

Šiltai su visais pasisveikinęs, išvažiavo pas Lukus į Pompano Beach.

Gegužės 29 d. Miami lietuviai suruošė atvykusiam brangiam svečiui lietuvių klube pagerbimą. Atsilankė gausūs būrys svečių. Visi norėjo pamatyti, arčiau pažinti naują ateivį, pareikšti savo pagarbą ir meilę.

Visus pasveikino klubo pirm. Elena Jonušienė ir pakvietė Gundą Kodatienę, pagerbimo ruošimo komiteto vadovę, supažindinti visus su garbės prezidiumu, kurį sudarė: dr.

Algirdas Statkevičius, jo dukra Rasa, sesuo Agutė Šatienė, Balso pirm. Marija Rudienė, pusseserė dr. Aldona Lukienė ir vyras Vacys, Marytė Prunskytė-Coleman, dr. Vacys Tumasonis, dr. Antanas ir Aldona Lipskiai.

Dr. Algirdui ir Rasai įteiktos lietuvių moterų darbo rožių puokštės.

Dr. Statkevičiaus iškentėtas kančias tremtyje ir ryžtingą laisvės kovotojo veiklą Lietuvoje apibūdino Jonas Žebrauskas.

Sveikino Balso pirm. Rudienė, daktarų vardu dr. Tumasonis, Bendruomenės pirm. Petras Griškėlis, Aušros šaulių kuopos pirm. Mykolas Vitkus, Lietuvių klubo pirm. Jonušienė, Vliko vardu Juozas Grudzas, Alto ir Katalikų moterų vardu Irena Stongvilaitė.

Pakviestas kalbėti, dr. A. Statkevičius perdavė geriausius linkėjimus nuo visų žmogaus teisių kovotojų Lietuvoje. Papasakojo apie spaudos ir tikėjimo varžymą, laisvų tikrinimą ir dingimą ir kitus įvairius neigiamus reiškinius Lietuvoje. Taip pat apie įvairias privilegijas rusams, jų steigiamoms mokykloms, apie rusinimą gatvių ir kitų pavadinimų, apie disidentų kovas ir jų žmonių kančias, kurios vis vien neatsilieka nuo savo vyrų ir visur drauge dalyvauja. Jos, kaip ir jų vyrai, pasiryžę viską iškentėti.

Už turiningą ir atvirą kalbą klausytojai sustoję ilgai plojo.

Kodatienė padėkojo dr. Algirdui, visiems kalbėjusiems, sveikinusiems ir atsilankiusiems į pagerbimą. Baigė su „Lietuva brangi“.

Dr. Algirdui pradžia gyvenimo įteikta pinigine dovana nuo organizacijų, klubo ir dalyvių.

Gunda K.

semestrą. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas/kė pasižada talkinti ne mažiau penkiolikos valandų per savaitę Kent Valstybinio universiteto lituanistiniame skyriuje, kuriame šiuo metu jau yra 12,000 kataloguotų knygų.

Antroji – 1988 m. rudenį bus skiriama dalinė 1000 dol. stipendija siekiančiam/iai bakalareato su lituanistika susijusioje srityje, pvz. istorijoje, geografijoje, literatūroje. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas/kė pasižada talkinti universiteto bibliotekos lituanistiniame skyriuje ne mažiau 10 valandų per savaitę. Stipendija bus atnaujinama per keturis metus su sąlyga, kad studentas/tė laikysis visų universiteto akademinio reikalavimų.

Vasaros tyrinėjimų programa veiks ir šią vasarą. Bus skiriama viena stipendija dviejų savaičių moksliniam darbui arba dvi vienos savaitės stipendijos. Butą ir maistą parūpins universitetas. Tai programai reikia užsiregistruoti prieš vasaros atostogų pradžią. Vasaros metu tyrinėjimus yra atlikę šie amens: prof. Bronius Vaskelis 1982 m. ir Viktoras Nakas 1983 m.

Be to, studentai/ės, užsiregistruojantys Kent universitete, galės gauti iki šešių valandų semestrinius užskaitus, jei dalyvaus Lietuvių Jaunimo sąjungos lituanistiniame vasaros seminare.

Šalia aukščiau išvardintų stipendijų Kent universitete galima įsigyti lietuvių kalbos kursų keturiolikos semestrinių valandų užskaitus. Destytojas yra Pranas Joga, egzaminuotojas prof. dr. Antanas Klimas.

Pažymėtina, kad šalia jau sukataloguotų lietuviškų knygų, universiteto archyvuose dar yra apie šėsi tūkstančiai leidinių, ruošiamų katalogavimui. Pats Kent universitetas yra išleides 100,000 dol. lituanistiniam archyvu ir 100,000 dol. Lituanistinei programai. Taigi visų lietuvių parama šitam tikslui yra reikšminga ir svarbi.

Visais stipendijų reikalais reikia kreiptis tiesiog į dr. J. Hochhauser, Lithuanian Program Director, Ethnic Heritage Program, 314 Satterfield Hall, Kent State University, Kent, OH 44242. (This address may also be used for tax deductible contributions to the K.S.U. Lithuanian Fellowship Fund. The K.S.U. Foundation tax exempt I.D. number is 34 – 6576307).

Vienų metų bakalareato stipendininkai studentai yra patvirtinti: Rūta Gaškienė – Stanaitytė iš Clevelando, Kristina Kampė iš Clevelando.

PADĖKA

Lietuvoje tyliai išėjo iš šio pasaulio mylima ir brangi Mamytė bei Uošvė

A.†A. ONA PETROKIENĖ

Nuosirdžiai dėkojame visiems ją prisiminusiems šv. Mišių aukomis, jamžiniams Tautos Fonde ir mus užjautusiems spaudoje, laiškuose bei žodžiu.

Širdgėloje: Elena ir Česlovas Rukuižos ir Tėvynėje likusi Petrokų šeima.

Mylimam Broliui

A.†A. VLADUI

Lietuvoje mirus, mūsų bičiulį STASĮ RAMĄ ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė Abromienė
Vanda ir Kazys Vaitkevičiai
Marytė ir Stasys Mickevičiai
Petrutė ir Juozas Kinderiai

GAIDAS–DAIMID

EUDEIKIS
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS – BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APLINK MUS

x Dr. Algirdas Statkevičius, vienas žymiausių Lietuvos disidentų, 14 metų iškentėjęs okupantų kalėjimuose ir psichiatrijoje, atvyksta į Chicago Midway aerodromą penktadienį, birželio 10 d. 6:20 val. v. Chicago lietuvių visuomenė kviečiama jį sutikti.

x LB Cicero apylinkės tragiškojo birželio minėjimas įvyks birželio 12 d., sekmadienį, Šv. Antano parapijos salėj tuoj po lietuviškos sumos 10:30 val., kurią laikys kun. Kęstutis Trimakas ir pasakys pritaikytą pamokslą. Po šv. Mišių parapijos salėj bus akademinė dalis – dr. Tomo Remeikio paskaita. Po paskaitos antrą kaimo aktorai Vida Gilvydienė ir Julius Lin-takas atliks šiai progai pri-taikytą meninę programą. LB valdyba kviečia visus ciceri-kius ir apylinkės lietuvius šia-me minėjime gausiai dalyvauti.

x Dr. Henrikas Nagys, poetas, skaitys savo kūrybą Pasau-lio lietuvių IV kultūros kongreso literatūros vakare. Vakaras įvyks birželio 24 d., To-ronte. Sekančią dieną Kongre-so svarstybose „Lietuviškas kūrybinis žodis“ žvelgs į rašy-tojo rolę šių dienų lietuviškoje kūryboje.

x Šimet jaunučių ateitininkų stovykla įvyks liepos 17-31 d. Dainavoje. Dar yra vie-tų, tačiau po birželio 15 d. nebegalėsime priimti daugiau registracijų. Skubiai registruo-kitės pas Eglę Paulikienę, 9 S. 221 Rosehill Ln., Downers Gro-ve, IL 60516, tel. (312) 985-5579.

x Dėmesio norintiems aplankyti pagedaujamą vietą Lietuvoje! Rugšėjo 6 d. lydesiu grupė – 15 d. Lietuvoje. Yra likę tik keletas vietų. Smulkesnė informacija American Travel Service Bureau, 312-238-9787. Iki liepos 8 d. būsiu Lietuvoje. Grįžęs vėl siūsiu kargą, pa-rūpinsiu video, stereo apara-tūrą. Giminėms iškviesti patar-navimas vyks ir toliau. Tarp-ninkausiu nebrangiai automo-bilių ir kt. prekių pirkime Lie-tuvoje. Rašykite, pranešdami savo telefoną. Grįžęs tuoj pat jums paskambinsiu. **Romas Pukšys, 9040 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 312-430-4145.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Manigirdo Motekaičio fortepijono mokinių koncertas įvyks penktadienį, birželio 10 d., 7 val. vakaro, Jaunimo centro didž. salėje. Po koncerto bus ka-vutė. Visi kviečiami atsilankyti.

x Mykolas Drunga, publi-cistas, kritikas ir kalbos filo-sofas, birželio 26 d., Toronte, Pa-saulio lietuvių IV kultūros kongreso svarstybose „Išėjimo lietuvių muzikinė kultūra“ pa-nagrinės spaudoje pasirodiančios kritikos ar panegirikos pro-blemą. Kokie kritikos mastai taikytini lietuvių išeiškam gyvenimui.

x Ona Strimaitis, Putnam, Conn., nuosirdi „Draugo“ rėmėja per daugelį metų, pratęsdama „Draugo“ prenumera-tą atsiuntė visą šimtą dien-rašio stiprinimui. O Strimai-tis, mūsų garbės prenumera-torei, už auką labai dėkojame.

x Gediminas Mickevičius iš Michigan City, remia visus lietuviškus pasireiškimus. Šiais metais įvykstančius tris di-delius lietuviškus renginius Kanadoje jis parėmė tūkstančiu dolerių.

(sk)

x ALTO Chicago skyriaus rengiamas Baisių Birželio įvykių minėjimas įvyks bir-želio 12 d. (sekmadienį) šia tvarka: 10 ryto vėliavų pakėlimas Šv. Mergelės Mari-jos Gimimo parapijos aikštėje, Vytauto Didžiojo Saulių rinkti-nei vadovaujant. 10:30 ryto to-je pačioje bažnyčioje iškilmingos pamaldos, kurių metu giedos galingas parapijos choras p. Li-no ir jo padėjėjo K. Skaisgiri-o vadovaujamas. Evangelikų Liu-teronų Tėviškės ir Zion bažnyčiose pamaldos 9:30 ryto. Po pamaldų minėjimas pa-rapijos salėje. Paskaitą skaitys Madisono, Wisconsin ALTO pirmininkas inž. Algirdas Čap-lėnas. Meninę dalį atliks Linda Burbienė ir Kristijono Donelaičio Lituanistinės mokyklos mokiniai Lina ir Rimas Sidriai ir Aras ir Darius Nausėdos. Or-ganizacijos maloniai kviečiamos su vėliavomis dalyvauti pamal-dose ir minėjime. Moterys prašomos vilkėti tautiniais dra-bužiais. Visuomenė kviečiama gausiai minėjime dalyvauti. Po minėjimo kavutė.

x Sekmadienį, birželio 12 d. įvyks susirinkimas ir apžiū-rėjimas naujo Pasaulio lietuvių centro. Kad čikagiešiams būtų lengviau atvykti, organizuo-jamas autobusų karavanas iš Marquette Parko. Karavanas iškelia 10 v. ryto, kad kelei-viai susijungtų 11 v. Mišias, po kurių bus susirinkimas. Kara-vanas grįžta į Marquette Parką tarp 2:30 ir 3:00 v. p.p. Susi-domeje renkasi sekmadienį 10 v. ryto prie „Seklyčios“, 2731 W. 71 St. Registruoti skambi-nant R. Burbai 858-9369 arba J. Riškui 599-2253.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk)

x Kelionė per Didžiąją Bri-taniją! Organizuojama lietuvių grupė į Didžiąją Britaniją – 3 kraštai. Iš Čikagos išvykstame rugšėjo mėn. 20 d., grįžtame spalio mėn. 3 d. Keliausime au-tobusu iš Londono per Didžio-sios Britanijos miestus ir kaimus. Registracija ir informa-cija pas Vidą Jonušienę, Amber Travel Service, 11745 South-west Highway, Palos Heights, Illinois 60463. Tel. 312-448-7420.

(sk)

x Jolita Kavaliūnaitė rašo iš Guadalupe, Karibų salos, kur ji dalyvauja Karibų Studi-jų draugijos mokslinėje sesijoje ir pirmininkauja vienai litera-tūros sekcijai. Ji skaitė paskai-tą „Vardų suteikimas ir identi-tetas haitiečio Jacques Stephen Alexis kūryboje“. Po sesijos dar-bų dar kurį laiką praleis kitose Karibų salose.

x Union Pier Lietuvių draugijos rengiamas pirmųjų lietuvių išvežimų minėjimas bus birželio 19 d. „Gintaro“ vasarvietėje. Kun. J. Bore-vičius, SJ, 11 val. (Michigan laiku) laikys pamaldas, o po to akademinė dalis su žurnalisto Vytauto Kasniūno paskaita. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti.

x Petras Bingelis, Tustin, Cal., lietuviško žodžio ir veiklos rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą vieneriems metams su 110 dol. suma. P. Bingelį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Adolfas Kamarauskas, Surfside, Fla., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 20 dol. auka. A. Kamarauską skelbiame garbės prenumera-torium, o už paramą nuosirdus aciū.

x Algirdas Čaplėnas, Madis-on, Wisc., parėmė „Draugą“ 20 dol. auka ir pratęsė prenumera-tą vieneriems metams. Alg. Čaplėną skelbiame garbės pre-numeratorium, o už auką labai dėkojame.

x JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, Chicago, Ill., paaukojo „Draugą“ pa-ramai 50 dol. už jos veiklos gar-sinimą „Drauge“. Nuosirdus aciū.

x Tėvų Dienos šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 10 d. ir tęsis iki 19 d., Marijonų koplyčioje prie „Draugo“. Ši novena skirta Šv. Jėzaus Širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiems – amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siųskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.**

(pr.)

x „Tautodailė“, 6229 S. Campbell Ave., parduodamos staklės, siūlai ir tautiniais dra-bužiams priedai. **Skambinti WA 5-8023.**

x Suprasdami Pasaulio lie-tuvių centro steigimo darbą su auka pritarė sekantys: \$1000: dr. R. Sidrys, Streater; dr. A. ir V. Pauliai, Elgin; K. ir D. Jėčiai, Villa Park. \$300 A. Riškus, Bur-bank; \$100 E. Račkus, West-mont; Z. Dapkus, Lockport. Ačiū visiems! Aukos prašome siųsti: Lithuanian Mission Cen-ter Inc. P.O. Box 664, Lemont, Ill. 60439.

(sk)

x Galutinis išpardavimas Marginių krautuvės likučių birželio 10 d., penktadienį nuo 9 v. ryto - 3 v. p.p., 2511 W. 69th St. Tel.: PR 8-4585.

(sk)

x Parduodamos audimo staklės, import. iš Norvegijos. Teirautis pirmadienį ir trečia-dienį nuo 10 ryto iki 4 v. p.p. Marginiuose, 2511 W. 69th St. Tel.: PR 8-4585.

(sk)

x Darome nuotraukas pa-sams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bu-reau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KRISTUS TEISME

Poncijus Pilotas nuteisė Kristų mirtimi, nors Jis buvo visai nekaltas.

Kartais žmonės ir mus apkal-tina, kai esame tikrai nekalti. Turbūt ir tau taip yra buvę.
– Kaip tu tada jauteisi?
– O kaip Kristus turėjo jaus-tis? Kas darėsi jo širdyje?
Pagalvok! Parašyk!
(Iš „Kryžiaus kelias vaikams“).

Red. Birželio mėnuo yra liūdnas mūsų tautai. Šimtai tūkstančių nekaltų lietuvių, jų tarpe ir mažų vaikelių, buvo išvežti mirčiai į Sibiro šaltuo-sius plotus. Jų vienintelis „nusikaltimas“ buvo, kad mylėjo Dievą ir Tėvynę. Jie atsi-sakė tarnauti Šetonui, kurį rusiškas komunizmas prievarta norėjo įpiršti. Tarp Dievo ir Tėvynės kova tebevyksta mūsų širdyse. Lietuviai nepasi-duoda. Jei išstvers iki galo, kovą laimės. O kaip su mumis? Ar mes laisvėje gyvendami ir turėdami visas galimybes kovą laimėti, nepavargstame? Stiprinkime savo dvasią, mokykimės iš pavergtųjų brolių – sesių, kad nesulauktume bedieviškos vergijos.

LIETUVA – KURIA AŠ APLANKIAU

Gimęs ir augęs Amerikoje, įsivaizdavau Lietuvą vienaip, o nuvykęs sužinojau kitaip. Prieš išvykdamas į Lietuvą, aš įsivaizdavau, kad gatvėmis žygiuoja kareiviai, o maži ber-niukai ir mergaitės bėginėja po laukus su raudonais kaklaraiš-čiais. Visur tylu. Kaimuose gir-disi karvių mykimas.

Kai aš su savo tėveliu nusileidau Vilniaus aerodrome, nustebau pamatęs, koks jis mažas. Stovėjo ten trys lėktuvai. Kai išlipome iš lėktuvo, nustebau pamatęs penkis kareivius, stovinčius su šautuvais. Tada apsupo mus giminės. Visi mums davė rožių, tulpių ir kitų dovanų. Pasijutau, kad esu labai lauktas svečias. Visi šypsojosi ir verkė iš džiaugsmo, kalbėjo. Jie pranešė, kad nesuspėjome susitikti su vyriausiu gyvu mūsų giminės žmogumi – senutė užvak-mirė. Dėl to, tėvelis ir aš sku-bėjome į viešbutį išsimiegoti, nes kita rytą reikėjo anksti keltis ir toli važiuoti į tą vietą, kur senutė pašarvota ir į jos laidotuves. Mūsų giminės ją il-giau laikė pašarvota, kad mes suspėtume su ja atsisveikinti. Kambarys, kuriame ji buvo pašarvota, buvo papuoštas juodomis spalvomis. Labai daug įvairių gėlių buvo apdėta aplink ją. Per visą laiką, kai ji buvo pašarvota, pakviesti giesminin-kai giedojo liūdnas giesmes – raudas. Mano tėvelis sakė, kad jie visą naktį be pertraukos gie-dojo. Buvo ir muzikantų, kurie ilgai grojo skausmingas lietu-viškas giesmes. Paskiau mesėjome pavalgyti pusryčių. Bevalgydamas žiūrėjau pro langą ir mačiau gulintį karvę ir vištas laisvai bėginėjant. Aš susidariau nuomonę, kad taip raseiniškiai daro.

(Bus daugiau)

Gytis Vygantas,
Dariaus Girėno lit.
m-las 8 sk. mokiny.

Piešė Renata Kvantaitė
Marquette Parko lit.
m-las 7 sk. mokinė

Jonas Minelga

ATOSTOGŲ DIENELĖS

O atostogų dieneles –
Koks jų gražumėlis!
Skamba juokas ir dainelės,
Saulė, jūra, smėlis...

Paukščiai čilba, gelės žydi,
Skraido peteliškės.
Po pievelę žalia žalia
Šokinėja kiškis.

Kai nubėgom į giružę
Širdys mums spėjo:
Slama, gaudžia, aidai, užia
Be pradžios, be galo.

Vasarėlė mūsų sėse,
Dar ilgai pabūki...
Kibirkščioja neužgesę
Laužai Rako ūky.

„ATĖJO TA VALANDA, O ŽMOGAUS NĖR“

(Iš lietuvių tautosakos)

Vienas ūkininkas turėjo ber-niuką. Berniukas buvo labai geras. Vieną kartą jis sugalvo-jo eiti į upelį maudytis. Prašė ūkininką, kad jį leistų. Ūkinin-kas vis trūkdė, liepdamas atlikti įvairius darbus. „Eik zagrę sutaisyk!“ Berniukas greit sutaisė ir vėl prašo išleisti. Ūkininkas sakė: „Dar eik ark-lis išvesk į dūbils“. Berniukas išvedė ir vėl prašo. Ūkininkas sakė: „Neik dabar, aš eisiu pasi-žiūrėti, kas ten yra prie upelio“. Ūkininkas išėjo. Nuėjęs klauso-si, iš vandens sako balsas: „Atėjo ta diena ir adyna (valan-da), o žmogaus nėr“. Taip rėkė penkis sykus (kartus). Ūkinin-kas parėjęs sakė: „Eik!“ Ber-niukas atsakė: „Nenoriu dabar, mano noras praėjo“. (Užrašė S. Unikas, 1927 m. Panevėžio apskr.). Mirusiųjų dienos prisimi-nimų proga.

Iš dr. J. Balio archyvo.

Sargis laukia vaikų iš mokyklos pareinant.

Nuotr. Lino Regio

STEBUKLINGAS ĮVYKIS

Seniai, seniai, kai romėnai valdė pusę pasaulio, buvo mokytojas vardu Jurgis. Jis buvo jaunas ir protingas. Visi jo draugai mokytojai sakė, kad jis gali būti išrinktas aukštu kunigu, jeigu jis dirbtų ir būtų paklusnus kitiems. Jurgiui tai nebuvo labai svarbu, kadangi svarbiausias jos tikslas buvo padėti vargantiesiems.

Vieną dieną Jurgis ėjo gatve ir pamatė raupsuotąjį, kuris prašė pagalbos. Jurgis su nuo-širdumu padėjo ligoniui. Nors jis negalėjo pagydyti žmogaus, tačiau truputį sumažino jo skausmą. Jurgio draugai, sužinoję jo suteiktą pagalbą ligoniui, nutarė Jurgį pašalinti iš mokytojų tarpo, galvodami, kad jis užsikrėtė raupsais.

Po kelių dienų Jurgis buvo pašalintas iš savo darbo ir susirgo raupsais. Jurgis nenu-siminė ir nesirūpino savo svei-kata tik tėsė savo pagalbą kitiems.

Vieną dieną tuo miestu kelia-vo mokytojas, kuris mokė žmones ir skelbė Dievo malonę. Jis skiepjo meilę artimam bro-liui. Jurgis priėjo prie mokyto-jo, kuris stovėjo ir šypsojosi. Jurgis jo paklausė:

– Mokytojau, aš padėjau savo broliui, bet dabar aš esu raup-suotasis. Kaip Dievas taip gali padaryti?

– Sūnau, sužinosi vieną dieną, sužinosi, atsakė mokyto-jas ir nujėjo.

Praėjęs daug laiko, staiga, vieną dieną Jurgis pastebėjo didelį būrį žmonių, susirinkusių prie kelio. Netoliese Jurgis pamatė romėnų kareivius ir tris vyrus nešant kryžių. Staiga Jurgis atpažino tą mokytoją, kuris jį paguodė nusiminimo valandoje. Jurgis iš nustebimo negalėjo suprasti, kodėl romėnai ruošiasi žudyti moky-toją. Iš žmonių būrio pasigirdo balsai, kurie tvirtino, kad tai buvo Jėzus Kristus – Dievo sūnus. Jurgis su visais ėjo kar-tu iki kalno, kur kareiviai pri-kalė tuos tris nusikaltėlius prie kryžiaus. Netoli stovėjo moteris, kuri gaudžiai verkė ir sakė:

– Jis tik norėjo padėti žmo-nėms, o dabar budeliai nužudys jį.

Jurgis prisiminė jam pasaky-tus žodžius, „Sūnau, sužinosi, kodėl žmonės taip elgiasi“.

Jurgis buvo susijaudinęs ir pradėjo verkti. Kai jis rankomis palietė savo veidą jis pajutė švelnią odą, jo veidas buv, išgijęs. Tada Jurgis suprato, kad Jėzus mirtis buvo auka jį išgelbėti ir daugelio ligonių skausmą palengvinti.

Vytas Pabedinskas, VII kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

GALVOSŪKIO NR. 151 ATSAKYMAS

Fossils yra suakmenėjusios iškasenos. Jos mokslui yra labai naudingos, padeda išaiškinti augalų ir gyvulių praeitį, gyve-nusių prieš milijonus metų. Šių suakmenėjusių iškasenų tyrinė-jimas vadinasi, paleontologija.

Iškasenų yra įvairių. Jas galima sugrupuoti į tris pagrindines dalis. I. Išlikusios dalys-gyvų kūnų, iš kurių galima įsivaizduoti, kaip tie gyviai tada atrodė. II. Patys kūnai yra išnykę, bet palikę savo originalaus kūno išspaudas (gyvulių ar augalų). III. Ran-dami tų gyvių judėjimo pėd-sakai, takai.

Fosilijos yra kietosios kūnų dalys: kriauklės, skeletai. Minkštosios dalys supuvo, ar kitaip buvo sunaikintos. Dau-giausia fosilijų randama jūrų ir kitų vandenų gyvių. Jų pėdsakai liko minkštame dum-ble ar molyje. Vėliau žemės sluoksnių spaudžiami sukietėjo. Vandenims išnykus, atsirado sausumoje. Fosilijų randame ir lede (poliuose). Čia jau geresni radiniai, nes randami su oda, mėsa ir kaulais. Originalios fosilijos randamos gintare. Ten gyviai išsilaikę milijonus metų nepasikeitę. Sausumos gyvių liekanos kartais yra nukentė-jusios nuo oro atmainų ir vėjų.

Randami kaulai ir milžiniškų gyvių, kurių ilgumas siekė 80 pėdų ir spėjama, kad jie svėrė iki 40 tonų. Tai dinosaurai ir kiti panašiais vadinasi prieš-istoriniai sutvėrimai. Rastos kelios fosilijos pirmųjų paukščių, vadinamų „archaeopteryx“.

Fosilijų tyrinėjimas vyksta visą laiką. Daug fosilijų ran-dama muziejuose. Jų nuotrau-kos knygos ir filmuose.

GALVOSŪKIO NR. 152 ATSAKYMAS

Panevėžys, Nevėžis, nevėžys, vėžys, ežys, žys, S.

GALVOSŪKIO NR. 153 ATSAKYMAS

1	10	26	21	30	39	48
16	32	41	43	3	12	24
45	5	14	23	18	34	36
25	20	29	38	47	7	9
40	49	2	11	27	13	31
13	22	17	33	42	44	4
35	37	46	6	8	29	19

Žiūrėkite lentelę su skaičiais.

GALVOSŪKIO NR. 154 ATSAKYMAS

Raketos pagrindas ir raketa yra lygūs.

GALVOSŪKIO NR. 155 ATSAKYMAS

Tas žodis yra NOON.

KOKS SKIRTUMAS

Vienas berniukas sutikęs antrą berniuką klausia:
– Koks skirtumas tarp amonijos (chemikalas) ir pneu-monijos (plaučių uždegimo)?
– Vienas gaunamas buteliuose, o antras dėžėse (chests), – paaiškino antrasis.